

Familien Tarp

samlet af

Jens Tarp og Bertel Tarp
Støvring Randers

Line f.1918 d.1969 gift med Kaj Jensen I	Margrethe f.1920 d.2004 gift med Arne Jensen I	Marie f.1922 gift med Preben Boilesen I	Bertel f.1925
Allan Elsebeth f.1945 f.1949 gift med Gertrud f.1947 I	Karsten f. 1947	Preben Ullaline f.1946 gift med Eugen Duncherbeck f.1943 I	
Ane Line Marie f.1976 f.1978 f.1981		Bjørn Britt f.1969 f.1970	

Bertel
 f.1925
 gift med
Lilian Inga Nielsen
 f.1927, død 2005
 I

Poul f.1953 gift med Bodil Fiil Jensen f.1953 I	Lene Maj f.1957 gift med Peder Rosbjerg f.1954 I
Line Anders Ida-Marie f.1978 f.1979 f.1987	Mikkel Ane Sofie f.1976 f.1982

JOHAN & LINE

JENS & ANNA

Ole & Karen

Merete

Erik & Janni

Flemming & Jane

Cecilie, Gustav

Per & Tanja

Mikkel

Jørgen & Kirsten

Camilla *og* *Tina*

Mette, An

Jeppé

Per & Gitte

Pia & Hans Henrik

Johan, Markus

Bertel & Anne Grethe/ Anny

Cabrina

Kathrine

Andreas

LINE & KAI

Allan & Gertrud

Ane

Line

Marie

Eisebeth & Lars/Ulrík

Kasper

Simon

MARGRETE & ARNE

Carsten &

MARIE & PREBEN

Ulla & Eugen

Bjørn

Britt

Preben

BERTEL & LILJAN

Poul & Bodil

Line

Anders

Ida-Marie

Lene & Peter

Mikkel

Anne Sophie

Ravneslægten.

Der blev i 1962 udgivet en bog om ravneslægten. Nogle famliemedlemmer havde undersøgt slægtens historie gennem studier i arkiver og kirkebøger. Slægten kan føres tilbage til 1600-tallet. De har altid været sønderjyder.

Ca 1750 kom den første Ravn til Jels. Vi kan følge dem indtil ca 1850, hvor det var Bertel Ravn,, der ejede en gård (Ravnebjerg) inde ved Jels By og en udmark (Æ.kobbel) i Over Jels ca 5 km borte.

I 1854, da sønnen Jens Bertelsen Ravn skulle giftes, overtog han udmarken. Han byggede gården "Søbjerggaard", der ligger der endnu og stadig er i slægtens eje. Jens Var gift med Berteline Dall.

Igennem mange år blev der med mellemrum afholdt en såkaldt "Ravnefest". Desværre nåede jeg (Jens Tarp) kun at være med en gang.

Men det var en stor oplevelse. I sommeren 2003 aflagte jeg et kort besøg forbi Søbjerggaard. I nabohuset traf jeg Jens Ravn, der havde afstået gården til sin søn.. Jens Ravn er brorsøn af vores morfar, Bertel.

Han fortalte, at de unge nok ikke længere vil afholde Ravnefester.

Min mor Line (født Ravn) var med til disse fester så tit det kunne lade sig gøre. Hun har skrevet et par sange til disse fester.

Berte Jensen Ravn og hustru Adeline Kristine, født Wulff.

Fortalt af datteren Line Tarp.

Far er født på Søbjerggård d.10/8-1855 og fik ved dåben i Jels kirke navnet Bertel Jensen Ravn .(Søn af Jens Bertelsen Ravn). De blev efterhånden 10 søskende.

Far fortalte meget om hjemmet på Søbjerggård og vi kan fastslå, at i dette gode hjem blev grunden lagt til fars kristelige og nationale indstilling, sådan at det kom til at præge ham for resten af livet.

Om tiden før 1864 kunne far ikke huske meget, men da der ved optantloven blev givet de unge sønderjyske mænd adgang til at blive danske statsborgere – optere for Danmark ,som det hed- så valgte far dette, dels fordi han ikke kunne tænke sig at blive tysk soldat dels fordi man endnu dengang håbede på løftet i fredstraktatens § 5, hvorefter sønderjyderne ved en afstemning skulle have ret til at vælge mellem Tyskland og Danmark.

At far opterede, førte med sig, at han skulle være ude af Sønderjylland, inden han fyldte 17 år. Og ikke mere måtte vende tilbage til sit hjem, end ikke på besøg.

Da det kom til den tid, kneb det naturligvis med at komme afsted og han blev hjemme, indtil der kom en tysk gendarm efter ham, hvorefter han blev udvist af landet og ført over grænsen (ved kongeåen).

Forbudet mod besøg på Søbjerggård blev dog ikke overholdt og da far jo var godt kendt ved grænsen, voldte det som regel ingen vanskeligheder at komme hjem, selv om det tit gik tværs over markerne.

Men tyskerne vedblev meget længe med deres drillerier. Så sent som i 1887, da mor og far med vor ældste broder kørte over grænsen blev far genkendt af toldereren, der sendte en gendarm efter ham. I Jels skov tog gendarmen far af vognen og lod mor klare sig selv med et par unge heste for vognen og et spædbarn på armen. Senere blev tyskerne dog kede af legen og vi kunne frit køre over grænsen for at besøge familien.

Efter at have haft plads på en gård i Bastrup, været på Bønstrup højskole og aftjent sin værnepligt som infanterist i Fredericia, købte far i 1880 en lille gård i Bastrup. Hans søster Marie blev husbestyrerinde for ham indtil han i 1885 blev gift med Ateline Kristine Vulff, hvis forældre havde en gård i Skodborg sogn.

Mor var født 1862 og var således 7 år yngre end far. Mor var den mellemste af tre børn. Der havde været en søn, men han døde som spæd. Han hed Atlant og mor, der var opnævnt efter ham, kom til at hedde Ateline.

Til forklaring af de usædvanlige navne tjener, at bedstefar havde været sømand, men kun i en henseende lignede han en sømand, han kunne fortælle historier og det var historier, som han helst fortalte for børn. Når vi børn fik ham til at fortælle sine fantasifulde, men ganske harmløse historier, så var den ellers så rolige og stilfærdige mand ikke til at kende igen. – En sikkert meget intelligent mand og en ejendommelig personlighed, som vi mindes med glæde.

Mor var langtfra i besiddelse af bedstefars lune og rolige væsen, men hun var en god mor for os og så det som sin livsopgave at være mest mulig for sin mand og sine børn.

Efter at far havde fået gården i Bastrup (i 1880), tog to af brødrene for en tid ophold hos ham, fordi de så kunne gå i dansk skole. De gik i Bastrup skole og blev konfirmeret i Vamdrup.

Om tiden i Bastrup fortalte mor og far, at den udadtil var ret bevæget. Det var under Estrups regering, hvor de politiske bølger gik højt, og her var far en ivrig deltager., stærkt præget af Venstres ideer, som han var. Han var med i venstreforening, skytte-og gymnastikforening og den såkaldte "Riffelbevægelse".

Hør gik det så vidt, at hver mand fik sin riffel med hjem, men heldigvis aldrig kom til at bruge den for alvor.

For landbruget var tiderne meget sløje, for det var i den tid da dansk landbrug måtte gå fra kornsalg og over til forædlede produkter, smør og flæsk. – Mor har fortalt, at man dengang begyndte at spise margarine, fordi smørret skulle sælges af hensyn til økonomien.

Men mor, der var uddannet mejerske, kunne ikke tænke sig at spise dette kunstmør, hvad hun rent ud nægtede. Engang, da far var kommet lidt sent hjem fra en politisk holmgang, var mor der for længst var gået i seng, blevet sulten og bad derfor far om at smøre en mellemmad, som hun så spiste med god appetit. Far spurgte, om det smagte godt og så var mor straks klar over, at der var margarine på.

I 1892 købte far en lille gård i Stubdrup. En god lille gård.

I 1897 byttedes gården i Stubdrup med den noget større gård "Nørager" i Lejrskov. Vi børn, hvoraf 3 er født i Bastrup, 2 i Stubdrup og 3 i Lejrskov, er vist enige om at betraget Nørager som vort egentlige barndomshjem, dels fordi vi boede længst her, dels fordi vi alle kan huske den tid eller en del af den.

Så længe ingen af os var konfirmeret, havde vi som regel to karle og to piger som medhjælpere og desuden ofte en daglejer, især til at tærsk med plejl, hvad der var nødvendigt af hensyn til fornyelsen af stråtaget på udbygningerne.

En gift mand, der var hos os i flere år, og kun gik hjem til kone og børn en aften eller søndag eftermiddag fik 200 til 250 kr om året og det var en almindelig løn for voksne karle på den tid. Man vil forstå,

Man vil forstå, at det var småt med kontante penge, men hvad mad og klæder angik, har vi aldrig haft grund til klage. Først omkring 1912 til 1914 blev det bedre for os økonomisk.

Skønt cykler var ved at være ret almindelige, fik vi ingen cykel før flere år efter konfirmationen og far og mor fik aldrig lært at cykle.

Skønt der var flere km til kirken, gik far den tur næsten hver søndag, og hvis vi endelig kørte, var det af hensyn til mor, der ikke godt kunne gå så langt.

Arbejdstiden var meget lang. Om sommeren stod vi op kl.5 og om vinteren så tidligt, at vi kunne få malket, inden mælkekusken kørte.

Om sommeren var dagen inddelt således: op kl.5, morgenmad (mælkegrød og en kop kaffe) kl.6½, i marken kl 7, formiddagsmellemmad kl 9½ og middagsmad kl.12, derefter middagssøvn, en kop kaffe og i marken kl.2. Eftermiddagsmellemmad kl.4½ og så igen arbejde til kl.8. Kun de der skulle malke, fik fri i marken en halv time før, men var aldrig færdig før kl. 8½. Aftensmaden var som regel boghvedegrød.

Omkring 1914 blev disse arbejdstider dog lagt om, da det blev almindeligt at slutte kl.6 om aftenen.

Hvordan klarede sønderjyden Bertel Ravn så befolkningen i Lejrskov, der unægtelig var vidt forskellige fra sønderjyder?

Tilsyneladende meget godt, for som fars natur var, stilfærdig og ligevægtig i alle forhold, var han i virkeligheden glad og godt tilpas, bare det gik nogenlunde med økonomien og med den efterhånden ret store familie.

Vi kom godt ud af det med vore naboer, store som små og der skulle meget til før far blev så irriteret, at han lod fremmede mærke det. Men jeg husker en nabo, tilhørende Indre Mission, der kom jævnligt, også i arbejdstiden og snakkende gik bagefter far, der var ved at fodre køer. Denne nabo havde en mindre landejendom, men var slem til at forsvinde, når der skulle arbejdes. Hvad han sagde til far, er aldrig blevet opklaret, men far vendte sig pludselig om og sagde: "Jeg synes, du skulle gå hjem og hjælpe din kone med at få foder hjem til køerne." Næste dag var de dog lige gode venner igen.

De 20 år, vi var på Nørager var vistnok den bedste tid, vi alle har haft sammen. Og selv om der var vanskeligheder og bekymringer, så var det stort set en lykkelig tid og kun vor yngste søsters død (3 år gammel) kastede for en stund en skygge over tilværelsen for os.

Økonomisk gik det fremad og far fik lidt mere tid til at være med i det offentlige liv, der havde hans store interesse. Det var mest kirke og skole, han som medlem af menighedsråd, skolekommission og biblioteksbestyrelse kom med i arbejdet for.

Far var også meget socialt interesseret og var måske derfor i lang tid formænd for "den fri fattigkasse" som den hed (senere hjælpe-kassen).

For de mennesker, der var slået ud af arbejdsløshed eller sygdom, var der dengang ingen anden vej end fattiggården eller bede om hjælp af ovennævnte kasse. Det var ikke store summer, de søgende fik, 5 eller højst 10 kr om måneden. Til trods for, at vi dengang ikke havde meget at give væk af, tog far ikke sjældent et rugbrød, som, vi selv

bagte eller et stykke flæsk fra saltkarret med, når han gik på besøg hos mennesker, der var i nød og ikke kunne få mere pengehjælp.

Ja, det var en god tid i Lejrskov, ikke mindst når vi fik besøg af vor sønderjyske familie, for da var der liv og glade dage. Selv om vi børn var højt oppe ved en sådan lejlighed, så var far sikkert den, der glædede sig mest af alle. Hans glæde nåede dog højdepunktet, da far og mor d.10/2 1920 kunne rejse til henholdsvis Skodborg og Jels for at stemme Sønderjylland tilbage til gamle Danmark. Og når der senere blev afstemningsdag, så var far altid i Jels for sammen med familien at fejre og mindes den store dag.

Under krigen 1914/18, hvor ejendommene steg noget i pris solgte far Nørager (1917) og købte et hus i Lejrskov by.

Far døde ret uventet 1935. Det var vist godt, at han ikke skulle opleve 9/4 1940. Det ville have pint ham meget at se tyske soldater gå over Danmarks grænse.

Jens Tarp fortæller videre:
Vi børn fra Asbo var meget tit på ferie hos bedtefar og bedstemor i huset i Lejrskov. De havde lidt jord til huset, hvor de dyrkede hindbær som de sendte med rutebilen til Kolding.

Jeg husker hans 70 års fødselsdag i 1925. Han blev fotograferet i haven sammen sine 9 søskende.

Billedet findes i Ravnebogen
Efter hans død i 1935 blev huset overtaget af hans søn Adolf Ravn.

Jens

Billedet:

Bertel, Ateline og børn.

Øverst: Peter, Jens, Line og Kristine

I midten Dorthea.

Nederst: Adolf, Marinus

Ravneslægtens fest i Skibelund Krat d. 19. juni 1971.

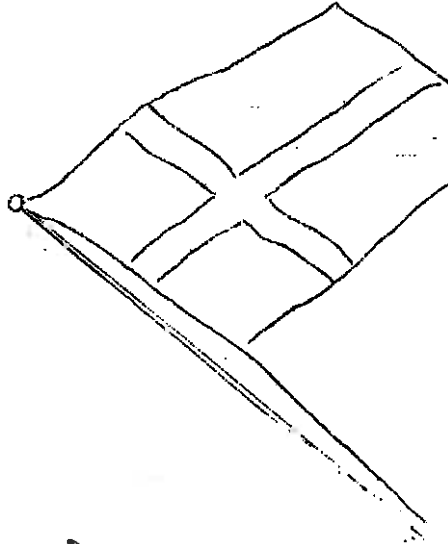
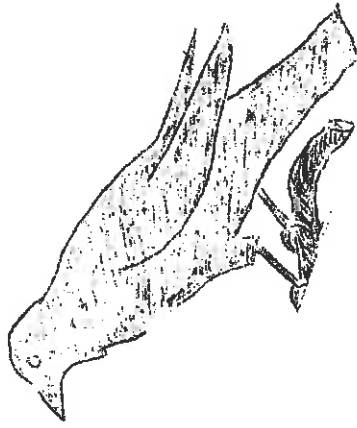
Mel.: Det haver så nyligen regnet..

Ravneslægten fra nær og fjern er samlet her i Skibelund Krat, skal festen stå, her de unge kan lære af de gamle, så at "Ravnene" evig kan bestå. Selv om trængsler os jog, prøven dog vi bestod, dansk er hjertet og sikkert Ravnens stod.

Vore tanker de kan gå langt tilbage, til da Kongen han over grænsen red, - jubelstemmer, - - og folkets røst så glade, vi igen fik vort gamle land at se. Trængslers tid, var forbi, Danmark atter var fri, - - atter klemte vi på, med energi!!

Vi har slidt, vi har stræbt for avl og grøde, vi har kæmpet for gård, og for vor mæld, ak, - i dag vore gamle hjerter bløder, - når vi ser alt bli'r solgt til største bud, Sommerhuse de fik, - "Halt" - - der stod, - det blev skik, det var lønnen som danske Ravne fik.

Vi med le gik og høstede korn på marken, alt i dag med maskiner sker i hast, - - vores ungdom moderne bli'r opdraget, jo, forandringen sker med lynets hast, ak, - vi gamle har slidt har os klaret med lidt, men vi syntes dog at vi nå'de vidt!

Krigens rædsler og gru vi helst vil glemme,
men i hjertet så dybt det bliver gemt. ✓
Ravneslægten var dansk, - den havde venner,
men for landet var tiden drøj og streng.
Og på jorden vi holdt
var mod tyskeren kold,
men i dag, med det hele kastes bold.

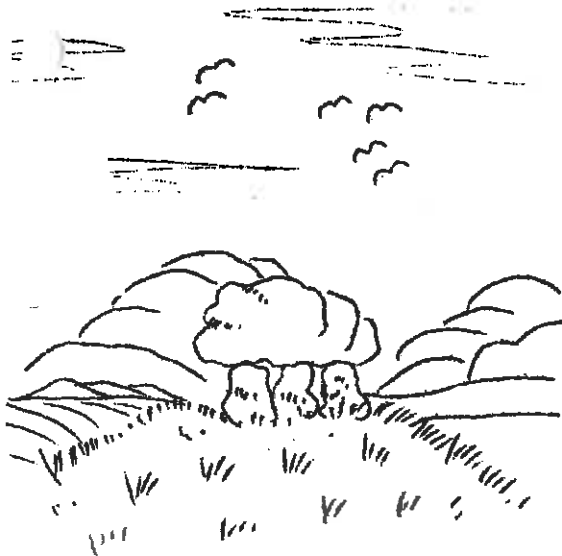
Danmark lånte af Tyskland mange mønter
snart de ejer så meget af vort land
ak, vi næsten i smerte må os krympe -
vi i tankerne ej det følge kan.
Men vi ved tidens spor
sættes på Danmarks jord,
minderne dog i vore hjerter bor.

Ravnen, stadig har bygget på sin rede,
vores ungdom trods alt er stærk og sejt,
dansk er hjertet - og ret den vejen leder,
for hver enkelt, - for både dig og mig.
Stolt vi er af vor slægt
den har stridt, - den har stræbt,
Ravnen altid mod himlen svang sig let.

År de iler og stundom bli'r vi trætte
øjet lukkes, - men slægten den består.
Kære ungdom, vis at I kan fortsætte,
når vi gamle, vi intet mere når.
På jer fremtid vi tror,
elsk jer fædrelands jord,
vis at ærlighed i jert hjerte bor.

Se, på Ravnene, som har sluttet kredsen
her om dette så smukke, danske bord,
unge - - ældre, vi præget er af freden
og den herlige gamle danske jord.
Stolt vi er af vort navn, - -
lad ej slægten få savn -
så den evig består den „danske Ravn“.

Skrevet af
Line Tarp
(Berteline Ravn)

Krigens rædsler og gru vi helst vil glemme,
men i hjertet så dybt det bliver gemt. ✓
Ravneslægten var dansk, - den havde venner,
men for landet var tiden drøj og streng.
Og på jorden vi holdt
var mod tyskeren kold,
men i dag, med det hele kastes bold.

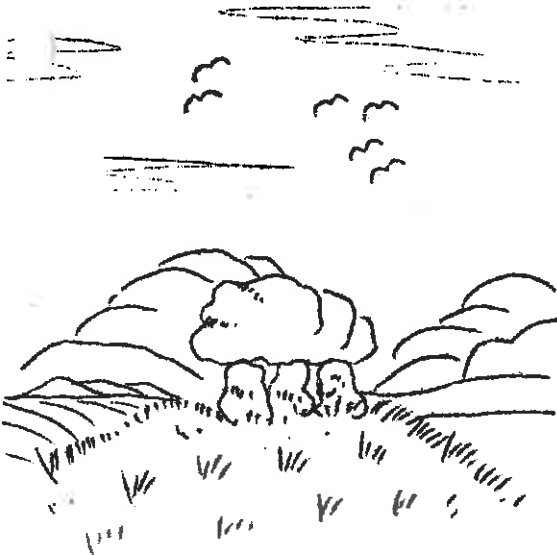
Danmark lånte af Tyskland mange mønter
snart de ejer så meget af vort land
ak, vi næsten i smerte må os krympe -
vi i tankerne ej det følge kan.
Men vi ved tidens spor
sættes på Danmarks jord,
minderne dog i vore hjerter bor.

Ravnen, stadig har bygget på sin rede,
vores ungdom trods alt er stærk og sejt,
dansk er hjertet - og ret den vejen leder,
for hver enkelt, - for både dig og mig.
Stolt vi er af vor slægt
den har stridt, - den har stræbt,
Ravnen altid mod himlen svang sig let.

År de iler og stundom bli'r vi trætte
øjet lukkes, - men slægten den består.
Kære ungdom, vis at I kan fortsætte,
når vi gamle, vi intet mere når.
På jer fremtid vi tror,
elsk jer fædrelands jord,
vis at ærlighed i jert hjerte bor.

Se, på Ravnene, som har sluttet kredsen
her om dette så smukke, danske bord,
unge - - ældre, vi præget er af freden
og den herlige gamle danske jord.
Stolt vi er af vort navn, - -
lad ej slægten få savn -
så den evig består den "danske Ravn".

Skrevet af
Line Tarp
(Berteline Ravn)

De 10 søskende fra Søbjerggaard.

Billedet er taget i Lejrskov 1925 ved Bertel Ravns 70 års fødselsdag. Det er Bertel på bænken med det hvide skæg .

Søbjerggaard 2006.

Huset i Lejrskov, hvor Bertel Ravn og hans kone boede fra 1917 til 1935. Derefter blev huset overtaget af hans søn Adolf og svigerdatter Anna (født Teut).

Vejen ved Foldingbro over Kongeåen, hvor grænsen til Tyskland jo gik indtil 1920.

De to der byggede "Søbjerggaard" og skabte den nye gren på stamtræet:

"Ravnslægten fra "Søbjerggaard".

Jens Bertelsen Ravn,

født 9/8 1826 på "Ravnbjerg" i Jels by. Søn af Bertel Ravn og Anna Marie Wonsbek. Siden 1749 da "Ravnslægten" kom til Jels fra Nørby-Vilstrup havde gården "Ravnbjerg" været slægtens hovedsæde i sognet. Det var Jørgen Eriksen Ravn, der bragte slægten til Jels, og da hans datter Anna Christine Ravn i 1782 blev gift med Jochim Bertelsen fra Bramdrup i Moltrup sogn, kom der nok en ny slægt til gården igen, men navnet "Ravn" fortsatte, idet en søn kaldtes Bertel Ravn, Jens Bertelsen Ravns far.

Berteline Dall,

født 28/5 1833 i Jels Overby. Datter af Iver Nissen Dahl og Catharina Dortha Bertelsen, der var født i Fredsted ved Haderslev

Jens Bertelsen Ravn og Berteline Dall blev viiede 10/11 1854 i den nyopførte og dengang endnu ikke officielt indviiede kirke i Jels. Den første vielse efter kirkens opførelse. Bruden og brudgommen havde det tilfælde, at deres bedsteforeldre på begge sider havde været det, man på egnen kaldte "østerkantsfolk", kommende fra sogne som Moltrup og Nørby-Vilstrup ved Haderslev, men de havde også anefællesskab, da de begge var oldebørn af Bertel Jochimsen i Bramdrup. Han var gift to gange, og Jens Bertelsen Ravn stammede fra hustruen af første ægteskab, Kjesten Anthonsdatter, mens Berteline Dall stammede fra hustruen af andet ægteskab, Kiersten Pedersdatter.

Det unge ægtepar overtog samtidig "a kobbelt" i Over-Jels. Det var en udmærket "Ravnbjerg", hvorpå de byggede den gård, der blev deres hjem og virkeplads og som skulle blive udgangspunktet for den slægt, der efterhånden er blevet ganske talrig. De kaldte gården "Søbjerggaard" efter navnet på den bakketræet overfor, som dannede en del af nordbredten af Jels Oversø, men som siden er sløjffet, så kun navnet er tilbage.

De to på "Søbjerggaard" fik 10 børn, nemlig:

Om efterkommere af de 10 børn	Bertel	Marie	Kathrine	Iver	Dortha	Jens Peter	Jørgen	Christian	Nis	Laue.
se på siderne:	4.	5.	6.7.8.	9.	10.	11.12.13.14.15.	16.	17.	18.	19.

Familien Tarp.

1.

Den første, vi kender med navnet Tarp, er **Morten Tarp**. Vi ved kun, at han var en dygtig landmand, der i 1851 blev gift med **Bolette Hjort**. Og at han døde tidligt. Sammen fik de sønnen Jens Peter Tarp, født 1852.

Vi har aldrig fundet ud af, hvor navnet Tarp stammer fra.

Bolette Hjort var fra et meget velhavende hjem (Vrannerup hovedgaard) og var forvænt.. Det blev et svært liv for hende, hun var en stout kvinde og bar sorgerne med oprejst pande. Hun blev gift tre gange, først med den dygtige Morten Tarp. Derefter med Niels. Da også han døde, mente familien, at hun ikke kunne sidde alene med to børn. Hun giftede sig da med Kresten Påske og det var synd for hende, han var hende ikke værd, ej heller dygtig, så gården forfaldt. Deres børn var bl.a. Johan Kristensen (Påske), der boede i Bække og Hans Kristensen, der boede i Linknud..

Jens Peter Tarp blev landmand. Da han i 1884 blev gift med Mette Margrethe Højrup, købte de en lille gård i Lejrskov. Jeg (Jens) kendte min bedstefar indtil 1927, da han døde af en ulykke. Jeg er opkaldt efter ham (og min anden bedstefar) hedder Jens Peter Bertelsen Tarp, blev som barn kaldt Jens Peter, men siden kun Jens.

Bedstefar var en god mand og en dygtig landmand. Vi børn var tit på ferie i Lejrskov og havde det rart der. Jeg husker endnu, 80 år efter den gamle bornholmers tik-tak og husker bedstefars pibebræt med de mange lange piber og skuffen med Melange Nicot.

Bedstefar var en dygtig landmand. På næste side fortæller faster Marence om ham.

Det var usædvanligt at en bonde førte nøjagtigt regnskab. Det gjorde han. Side 7 er kopi af hans årsopgørelse for året 1/11-1900 til 1/11-1901.

Overskud pr dag i dette år var 23 44/365 øre.

1899-1900, 1. kvartal

Indtægt fra Brugsforeningen

- holdning

Foderstof

Manufakturvarer

Andet

Daglojersarbejde

okstgjedning

dokningspenge

umandt

Pændoverbør

nd. Daglojshøjningen

ket og afholdt

Det

skat

Offet

Brandpenge

smudsbidrag

ngtende, an

Salft

2017kr 134

229 15

297 42

513 16

81 38

342 54

60 06

124 52

35 60

119 44

63 98

17 23

49 64

261

48 14

6 00

10 66

61 120

14 56

Indtægt fra 1899, 1. kvartal 1899

Indtægt

2432kr 368

6, 66 ~~368~~ 368

Underbalanc

2017kr 134

Indtægt fra 1899, 1. kvartal 1899

Indtægt

210kr 32kr

25, 75 ~~368~~ 368

Indtægt 2017kr 134

13

Mor fortæller:

Min Oldefar Søren Højrup var Præst i Slanderup og blev gift med Forgængerens Enke, han blev indsat i Præsteembedet 10/5-1773.

Min Bedstefar Uhrmager Højrup der ejede Dollerup Mølle ved Lunderskov.

Min Far Johannes Jacobius Højrup gift med Mette Jensen ejede en Gaard ved Horskjær ved Andst, men tabte penge ved Kautitioner og endelig ved Statsbankerotten, saa der blev ikke nogen arv til Børnene og Gården solgtes, han blve såret ved Fredericia og blev kørt i stiv Vogn, såret som han var til Assens og havde Men af det resten af livet, han var med som frivillig 1948-49- og 50, han havde fire brødre, Peter, Rasmus Niels og Søren, Niels blev Uhrmager som Faderen.

Moders Bedstefar var gift med Maren Jensen, der var fra en stor Gård i Mejlby. Bedstefaderen Jens Knudsen var også fra Mejlby, de ejede Andst Kro og Gård som de afstod til den ældste Datter og Svigersøn og flyttede til Gamst hvor han ejede et Hus. Han blev en Nat da hans Kone var i Andst hos Datteren slået halvt ihjel og bestjålet af "Store Jens" der var brudt ud af Holdsted Arrest. Moders Moder der var 15 år (1869) var fra sin Seng vidne til det, store Jens havde stjålet en Hest tilhørende Billedhugger Jacobsen, Vejen, han havde været inde flere steder for at stjæle men blev forstyrret hver gang, kun i Brændevinsbrønderiet i Andst fik han sig forsynet og blev fuld, i Gamst brød han ind hos Jens Knudsen som han havde tjent hos og vidste var meget velhavende, da Knudsen hørte indbruddet og ville stå op blev han slået tilbage og da han følte sig kendt slog han rigtig til, da han ikke kunne finde Nøglen til Pengeskabet, brød han det op og fyldte sine Lommer med Speciedaler, fyldte så en Dunk med Mjød fra Kælderen, hvor der lå flere anstukne Tønder, kom ind og slog til Knudsen var bevistløs og han blev aldrig klar mere og venstre Arm var helt knust. Til at begynde med ville ingen tro det var "Store Jens", fordi han nåede at komme ind i Arresten inden det blev dag igen, men han sporedes på Dalerne han havde tabt undervejs, den 15 årige måtte med i Forhør og skulle sige husker du det og husker du det, og store Jens svor at han skulle huske hende når han engang igen blve fri, men han blev idømt Rotting på Kolding Torv og også dette skulle den unge pige overvære, han kom i Rasphuset i København, brød ud flere gange og hver gang rystede Moders Moder, og hver gang der kom fremmede til Gården rystede hun af Angst, og Børnene i hjemmet blev præget deraf, hele deres Barndom følte de Moders Rædsel når en stor fremmed viste sig.

1928

2992

SAGFØRER
NIELS HOVE
KOLDING

Nr. 700

8de Serie
1ste Afdeling

DECBR. 1927

4515-7926/27.
5333 - 4
117 2/2

33731

PANTEFORSKRIVNING.

Indført i dagbogen for Kolding
civilret den -3. DEC. 1929

Aflys

(1271)
(144400)

Nærværende Pantebrev kan ikke
afhændes eller pantsættes eller gøres
til Genstand for individuel Retsforfølgning.

Vi underskrevne *Jens Peter Tarp og Hustru
Mette Margrethe Tarp, født Høyriis,*

tilstaar herved at være med den os tilhørende Ejendom
beliggende i *Lejrskov* By, *Lejrskov* Sogn, *Andst* Herred,
Ribe Amt, saaledes som denne nærmere nedenfor findes betegnet og er beskrevet
i den under *4 Septbr. 1926* af Foreningens Vurderingsmænd afholdte Vurderingsforretning,
indtraadt som Interessent i den vest- og Sønderjydske Kreditforenings 8de
Series 1ste Afdeling for den Sum *22.800* Kroner, skriver

~~*Ribe og Tyre Tilsynsby og Ved. Himmerlands*~~

Kroner, hvilket Beløb vi af bemeldte Kreditforenings Direktion har modtaget til Laan, og
forbinder vi derfor os og Arvinger, én for alle og alle for én, ej blot til at tilbagebetale
Kreditforeningen den nævnte Kapital med Renter

4½, er fire og en halv, pCt. pro anno

og Omkostninger aldeles skadesløs, men overtager ogsaa den Medlemmerne af Kreditforeningens 8de Serie paahvilende solidariske Forpligtelse i Forhold til den ovennævnte Sum samt underkaster os in solidum i enhver Henseende de i Statutterne indeholdte Bestemmelser. Som Følge heraf er vi navnlig pligtige at betale til Kreditforeningen fra *1ste December 1926* at regne, saalænge indtil ovennævnte vor Gæld til samme er afgjort, i Renter, Kapitalafdrag samt Bidrag til Reserve og Administrationsfonden **aa**rlig **5, er fem, Procent** af det ovennævnte os tilstaaede Laans oprindelige Beløb, som erlægges med Halvdelen i hver af de halvaarige Terminer, *1ste Juni og 1ste December*, og stedse betales paa Foreningens Konto for det forløbne Halvaar, og ligeledes er vi pligtige at erlægge de yderligere Bidrag som i Medhold af Statutterne maatte blive Medlemmerne af Foreningens 8de Serie paaligede. Til Sikkerhed for skadesløs Betaling af det ovennævnte os tilstaaede Laan saavel som for Opfyldelsen af den os som Interessent i Kreditforeningens 8de Serie paahvilende solidariske Forpligtelse

eller være fraflyttet samme.

Ejendommen tilhører os som Fælleseje ifølge den ovennævnte alene til mig *Jens Peter Tarp* udstedte Skøde, idet vi lever i sædvanligt Formuefællesskab, og vi erklærer derhos paa Tro og Love ikke i Overensstemmelse med § 56 i Lov Nr. 56 af 18. Marts 1925 at have oprettet Ægtepagt, hvorefter den tidligere gældende Formueordning bevarer.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast, idet vi til Forevisning vedlægger Attest om vor Vielse i *Vandrup Kirke den 18. December 1883.*

Lejlskov, den 18. Decbr 1926

Jens Peter Tarp, og Hustru, Mette Margrethe Tarp Tiedt
Højringe

Det attesteres, at Debitorerne, der er os personlig bekendte, i vor Overværelse den forannævnte Dato ved Forstandens og Fornuftens fulde Brug har underskrevet foranstaaende Panteforskrivning. Vi bevidner derhos, at Debitorerne er fuldmyndige.

(Navn) *Niels Jespersen*
(Stilling) *Gaardejer*
(Bopæl) *Lejlskov*

(Navn) *Marius Fogt*
(Stilling) *Boelsmand*
(Bopæl) *Lejlskov*

Lidst inden Retten for Retsreds Nr. 45
Holding Høbstad n. v. den *2. Decbr 1926*
indført Pantebog *V* fol. *301* og noteret
Reg. fol. *88* *Veiltes skødet forrent og pro*
§ 7 *22 Kr 80 Or* *skødet*
§ 14. *3, 50 "*
§ 21. *3, 30 "* *Sum 1 Pant og forrent*
Talt 29 Kr 80 Or *behøvet med 5500 Kr.*
af disse: 1) i og hvo hvor til samme bedes
80 Kr *2) Obligationer v skøde*
debet.

A. RASMUSSEN. RINGKØBING.

Kærværende

til mig, jeg var i skænen hos
Kierne den gang, men han vilde
ikke afløse Bakken til noget
for jeg kom, og ikke sigte var
det var i den, og holdes ikke til
mig, det havde hans hoder for-
hødt kom, og det holdt han godt.
Bakkens indhold var en ny Tibe-
An eftermiddagene kom Johan med
Familie, og med afrik. Kom Tho-
dos. og Sjøspærren. Ellers ingen,
det var ingen Indbygt, dels
fordi det var Ungdoms udflugt.
og Sand og Klov sigge er her flere
steds i en ret omkreds, i Egskott
og Bakkens, J. Rods er aflyst, men

ikke Afspærret inder det skulde
jo være mærkvar dig om vi skulde
blive ved at slappe.

Had det angaar mine Tønder
da fik jeg dem ikke, jeg var hos
Tanlogem, men det var gaat botan-
dels i den samme side af Kindens
og faaes dem ikke for først i Yule.

Tænk over at besøge dig bliver
vist ikke til noget din chader
synes vi skulde sædsette det til
en anden gang.

Vi er ellers tidlig færdig i etas
alt det har vi faaet ind, og er havde
mig og J. Rods har vi ogsaa i Hæs.
Se over den Hilsen fra det bedste fra
os alle
Dine Fæder

Dine til Ollarene

Studsmaalsbog.

Uddrag af lov-
bestemmelser
vedr. bogen.

for
Helle Margrethe Hennings
1. H. bnd. 1. bnd. 1. bnd. 1. bnd.

M. H. Hennings
Pris: 12 Skilling indbundet.

§ 1.

Enhvert Bønde bør være forsynet med Studsmaals-
bog. Forinden en saadan Bog maa bruges, forsynes
den i Skolebønden og de øvrige Skolebønder med Politis-
sværhedsbøger, men paa Landet med Sogneprestens
Segl, der sættes paa den Lidse, der er dragen igjennem
1. Bogen. Den, der ikke allerede ved Udgangen fra
Skolen er forsynet med Studsmaalsbog, men ellers
skal anskaffe en saadan, bør, forinden Bogen forsynes
med Segl og Lidse, forøve de fornævnte Ombedsænd
Doktorat og andre Brevser, hvorefter det Fornødne
indføres i Bogen.

J. P. Hennings

Skolebønden.

Forlagt af J. P. Hennings

Arkt hos J. D. Quist & Co.
1867.

§ 4.

Enhver Bønde, som sætter et Bønde, er be-
rettiget til at indføre i dets Studsmaalsbog, fra og
til hvilken Tid det er sættet, i hvilken Egenskab og
for hvilken Løn.

Enhver Bønde skal, forinden et Bønde forlader
hans Tjeneste, indføre i dets Studsmaalsbog fra og
til hvilken Tid det har tjent ham.

§ 5.

Indfører Bønden i selve Studsmaalsbogens
enten noget Studsmaal eller nogenfødsomt anden
Bemærkning end de i § 4 omhandlede, skal han,
naar det af Bønden forlanges, under en privat Politis-
sag dommes til at betale det, hvad det koster at faae
Bogen ombyttet hos Politioverigheden, og kan desuden
idømmes en Bøde af indtil 10 Rdl.

En sådan bog skulle
bruges helt frem
til 1921.

Da Jens Peter døde, beholdt Margrethe gården i nogle få år, drev den med bestyrer. Siden flyttede hun til Gesten, hvor hun boede i et hus nær hendes søn Theodor, der var tømrermester i Gesten.

Da hun kom op i 80-erne, flyttede hun til Sorø, hvor hun indtil sin død boede hos sin datter Marence på Ankerhus.

Bedstemor Margrethe blev 95 år. Hun var en personlighed, en stolt kvinde, der ikke ønskede at bede nogen om noget.

I mange, mange år måtte hun passe to åndeligt handicappede børn, hvoraf særlig den ene kunne være vanskelig. Hun kunne sikkert have fået hjælp fra det offentlige til disse børn, men det ønskede hun ikke.

Jens Peter og Margrethe fik 5 børn. Theodor, der blev tømrer og oparbejdede en stor forretning i Gesten. Marence, der aldrig blev gift. Hun uddannede sig til husholdningslærerinde og var de sidste mange år bestyrerinde på husholdningsseminariet Ankerhus i Sorø, Johan, min far, som jeg senere skal omtale samt de to demente børn, Ove og Julie.

Ove var meget stædig og ikke nem at holde hjemme. Han gik rundt til alle naboer for at snakke og for at samle ugeblade. Han havde et værelse fyldt med gamle ugeblade. Jeg mener, han døde som 40-årig. Julie blev væsentlig ældre, men var lettere at have med at gøre, kunne hjælpe en del i huset.

Jens Peter Tarps datter, Marence har fortalt følgende om sin far:
Da far døde, var gården nybygget. Kreaturholdet var tidoblet. Gælden på gården var udbetalt. Det var en meget veldrevet gård, far efterlod sig. Det havde kostet megen slid, arbejde de første mange år fra sol stod op til sol gik ned og om vinteren kørte han og naboen grus for kommunen.

Trods den megen slid var far altid rede med hjælp, kørselshjælp for de, der trængte, brændsel hentet i skoven eller pløjearbejde. Også pengehjælp kunne far yde. Jeg husker et af de senere år, far havde solgt hest og grise og en nabo, der var i fare for at miste sin gård, lånte 1000 kr. Det var rigtig mange penge dengang. Men naboens eksistens kunne måske reddes.

Far havde lovet mor aldrig at kautionere, så hellere låne. Mor havde set, hvad det havde kostet i hendes hjem.

Den tids gårdbrug kostede slid, der var ikke mange tekniske hjælpemidler. Kornhøsten besørgeles med le. At det også var et slid for husmoderen, fortæller Marence om på side

I august 1914, da verdenskrigen brød ud, stod gårdens længer halvfærdige. Alle håndværkere og begge sønner blev indkaldt til sikringsstyrken. Mine forældre stod alene med en ung pige. Uden hjælp til høsten og de halvfærdige bygninger. Men far sagde: Bare vi får vore drenge raske hjem igen, så går det nok

På side ~~4~~ fortæller Marence med håndskrift om forholdene på gården, bl.a. om husmoderens lange arbejdsdag.

Jens Peter blev gift med **Margrethe, født Højrup 1854.** På side ~~5~~ fortæller hun om sig selv.

Billederne af Jens Peter og Margrethe er fra ca 1925

Hjælp med i Lejstøen.
I sidste at søge. Arbejde var
svært og i tætte i Hjælpeforening
no Ebr.
Og selvstændig at fælle hvad
Linet betød - for at danne
et skemeringer selv!

Vi saa at Far og Mor kunde
hjælpe andre - selv om de selv
ogsaa maatte lide.
De skud haardt for at klare
Lager og Væjen og det daglige

De tog i tætte den Hjælp fra
det offentlige - som de kunde
saa færdig for de to handi-
kappede Birn de havde. One
og Julie - og som kunde
helst Kaasen for dem - og
varn lig for det, der var ene
i det Bortim det blev blev 95 Den

De vilde i tætte efterlade sig Guld
den Guld der var fra Gaarden for Mor.
skulde ikke dales og Far maade
et lige for sin Rod.
var imod den Guld, ~~der~~
stolen gjorde - som den unge
sagt maatte træffe for!

De hjalp Fruen og Johann
rang.
Men vi fik andre skulde i
tætte for fordel og der blev
indsat 1000 Kr. til en

Mor.
4
harde det skæmte - Far arbejdede
haardt fra Morgen til Aften -
Men det skulde Mor ogsaa.
Mor skulde hjælpe i Morkeem.
I Huset maatte hun følge om
naar Far, evt. Karlen gik ud -
Mor maatte med at læse og ha
og kunde af. Og da vi fik Høst
slus markere og saa med for
Hården og kiode og og adde
i Løst!

Og dette samlidig med at de
sig af Birrene - lave Mad
og malke.
Mens Maudene brødede 1/2 T.
Fid skulde Mor have vednet
side og læst Kaffe - in den
alle skulde i Morkeem.

Far var lid haard og kedve.
Og saa fik hun Skænd for
hvis brøge forregul: I tæ
det Mad og Kaffe - selv om
det var Far der vilde at alle

Skrevet af
Clarae var,
do hun var gammel.
J. T.

Marence Tarp

Født 15/1-1885 i Lejrskov. Blev for øvrigt døbt af digteren Jakob Knudsens far, der var præst i Lejrskov. Marence ville have en uddannelse og det blev husholdningslærerinde, idet hun i 1906 fik eksamen på det, der dengang hed "Ankerhus lærerindeskole for husholdning", Sorø.

I årene 1906-08 var hun "vandrerelærerinde" for Ribe amts nordre kreds (Varde). Jobbet bestod i at lede aftenskolekursus for husmødre og (om sommeren) tage rundt i hjemmene for at undervise i syltning. 1919-17 var hun lærerinde på Korinth husholdningsskole.

Sin egentlige livsopgave fik hun på Ankerhus husholdningsseminarium i Sorø, hvor hun i 1917 blev fastansat som køkkenlærerinde. Og hvor hun i 1943 blev bestyrerinde og leder af den praktiske undervisning. Hun sluttede på skolen, da hun i 1955 blev 70 år. Men bosatte sig i Sorø og fulgte livet på skolen til sin død i 1978. Hun blev aldrig gift.

Faster, som vi altid kaldte hende var åndsfrisk til det sidste og passede selv sit hus. Hun fik Dronningens fortjenstmedalje.

Vi – hendes brødres børn – har mange gode minder om Faster. Alle har vi været på dejlige ferieoplevelser hos hende på Ankerhus og hvor vi altid oplevede meget. Jeg husker en tur til København, hvor hun ville vise alt, hvad der var værd at se i den store by: Glyptoteket, Thorvaldsens museum. o.s.v. Eller en tur til Holbergs gård, Tersløsegaard. Eller lange spadsereture i akademihaven, langs Sorø sø eller i skovene.

Da vi selv fik børn, blev også de indbudt til ferieophold i Sorø. Også de var vældig glade for besøgene hos Faster. Enkelte af vore børnebørn fik Faster at se. Hun var yderst gavmild. Til jul var der altid en god pakke fra Faster i Sorø. Da hun blev pensionist, begyndte hun at rejse.. På mange af disse ture indbød sine to brødre og deres hustruer til at være med. Jeg husker, at far og mor (Johan og Line) der aldrig havde været udenfor landets grænser, en dag ringede sog fortalte, at nu skulle de med Faster til Mallorca. Det var naturligvis en vældig oplevelse for dem og det var en glæde at høre dem fortælle om det, det havde oplevet. Far (Johan) tog rundt i pensionistforeninger og fortalte om turen og sine oplevelser.

Faster var den stærke i familien. Hos hende søgte man råd og fik hjælp, sommetider også økonomisk hjælp. Det var beundringsværdigt, at hun tog sin gamle mor og handicappede søster til Sorø og passede dem i deres sidste år.

Frk. Marence Tarp fylder 70 og forlader for 2. Gang Ankerhus

Første Gang i 1908, da hun sluttede sin Uddannelse, og anden Gang til April, hvor hun slutter 38 Aars Lærerindegerning ved Seminariet

Paa Lørdag vil Seminariet „Ankerhus“ ikke helt ligne sig selv. Der vil være Feststemning at spore overalt, fordi Seminariets Bestyrerinde, Frk. Marence Tarp, denne Dag fylder 70 Aar og derfor vil blive fejret af Elever og Kolleger.

Frk. Tarp har selv været Elev paa „Ankerhus“ og dimitteredes herfra i 1908, men forlod dog ikke „Ankerhus“, idet hun de følgende to Aar tog Studiefortsættelseskursus samme Sted. Hendes Uddannelse var yderligere grundig, idet hun supplerede den med Studierejser i Norge, Sverige, Svajts og Tyskland. Mens den unge Lærerinde endnu var paa „Ankerhus“, underviste hun baade Vinter og Sommer 7 store Hold Husmødre,

Siden gik saa Turen ud i Verden. I tre Aar var Frk. Tarp Syltassistent i Hjemmene i Malt Hørreds Husholdningsforening, idet hun om Vinteren holdt Kurser samme Sted. Fra 1910—16 tog Frk. Tarp sig af en Del 8-Dages Kurser for Husmødre paa Djurslands Højskole, Løvenholt Højskole og Thylands Højskole, ligesom hun underviste unge Havebrugsstuderende paa Vilvorde Havebrugsskole. Samtidig havde hun Kursus for Husmandsforeninger og for Det kgl. danske Haveselskab. Paa Korinth Landbrugsskole var hun med til at oparbejde Husholdningsafdelingen, og en Tid var hun Leder af den.

1913 kaldte „Ankerhus“ hende, og i Vinterhalvaar 1913—14—15—16 var hun bestyrerinde her. 1917 blev hun Lærerinde paa Seminariet, og i 1943 blev hun dets Bestyrerinde, fra hvilken Stilling hun trækker sig tilbage til hjemmet.

Købt Hus paa Esbern Snaresvej

Og paa Lørdag fylder Frk. Tarp saa 70 Aar. Vi har i den Anledning haft en Fødselsdagssamtale med hende, i hvilken vi kommer ind paa baade Fortid og Fremtid, Daasemad, unge Piger før og nu, Husholdningssagens Udvikling, og

saa idérige og energiske Mennesker som Fru Lauridsen og Folmer Dam. Det har været interessant at se Husholdningsarbejdet udvikle sig og „Ankerhus“ med det.

Mere taknemmeligt at undervise den Gang

— Mener De, der er nogen Forskel paa Eleverne i Dag og dengang, De selv var mellem dem?

— Muligvis. Interessen for at lære noget er vel omtrent den samme. Maaske er den største Forskel paa dengang og nu, at det dengang altid var med Hensigt paa det senere Arbejde som Hus-

holdningslærerinde, mens der i Dag er mange, som tager Uddannelsen blot for at have lært noget, og som derfor senere springer fra Faget.

— Jeg tænkte nærmest paa, om der havde været en anden Aand over det dengang, da Kvindernes jo endnu kæmpede energisk for deres Rettigheder?

— Maaske. Det rent politiske har „Ankerhus“ nu aldrig blandet sig i, men det var mere taknemmeligt at undervise dengang, naar man kom ud omkring. Damerne var ikke vant til, at der blev gjort noget specielt for dem, og de var ikke vant til at faa Undervisning.

— Og naar vi ser paa Fremtiden?

— Saa vil jeg ønske, at „Ankerhus“ altid maa være de Krav voksen, som kommer med de nye Tider — til Gavn for de unge og for danske Hjem.

Daasemad — et betinget Fremskridt

— Tidens Løsen er, at Madlavning skal være nem.

— Ja, Daasemad og andre Former for Konservering vinder frem, og det er jo ogsaa godt for Husmødre, der arbejder udenfor Hjemmet. Jeg tror nu aldrig, vi naar saa langt frem som amerikanske i saa Henseende. Daasemad er nu engang ikke saa velsmagende som frisk Mad, og man maa vist beklage det, hvis Udviklingen gaar for langt frem ad den Vej, selv om der endnu er mange Muligheder for Fremskridt i Betragtning af at faa det nemt.

— Er det et Fremskridt at faa det nemt?

— Ja, for de selverhvervende Husmødre er det da saa afgjort — ellers er det ikke, for det er godt at have noget at bestille.

max

1955

Marence Tarp

Gravsten i Lejrskov

Gravsten i Vejen

Margrethe Tarp, fødselsdag i Gesten

Johan

**Faster Marence og Jens
København ca 1928**

Johan og Line

Startede som handelsmand med at låne en 25 øre —

— I torsdag, fylder fru, hand...
 tid... 85 år

Johan Tarp er handelsmand fra Lejrskov og skulle naturligvis også være landmand, men det der med at handle lå han allerede i blodet som barn. Hans barndomshjem lå ved Herredsvejen, og når der skulle være marked enten i Vorbasse eller i Bække, kom store drifter af husdyr forbi. Da han var omkring 10 år, så han i en sådan drift et lam, der havde fået dårligt ben og havde svært ved at følge med. Vokterne var hellere end gerne fri for det, så Johan Tarp købte det for 2 kr. 75 øre, men

handelen kunne ikke afsluttes, han havde lånt 25 øre, for han havde købt...
 Det var starten på handelen med dyr. I tiden siden er det mange dyr, der er blevet handlet udså, og Johan Tarp var i sine velmagtsdage godt kendt på egnen omkring Bække, Asbo og Gesten, hvor han og hans inustru også har haft landbrug flere forskellige steder. Også på Kolding Eksportmarked har han haft ugentlige opkøb og kommissionsforretninger.

For knapt 10 år siden var Johan Tarp ude for et færdseilsheld med sin knallert, og det tvang ham til at holde op med at handle. Men da han er en energisk mand, og tiden skulle gå med noget, så starte

de han, efter at have set en... hobbyar...
 medlemmer, han var selv på det tidspunkt formand for foreningen. I begyndelsen kørte han selv rundt på sin knallert til Gorn.

der var interesserede og fik dem sat i gang. Han købte også selv materialer ind. Senere blev dette arbejde overtaget af kommagenen, men grunden var lagt til omsorgsarbejdet.

Efter nogle års ophold på De gamle Hjem i Gesten flyttede Johan Tarp og hans kone i foråret 1973 til Vejen, hvor de har taget ophold hos en datter.

Jens, Line, Margrethe
 ca 1924

Kokoppe-Indpodnings-Attest.

Mette Margrethe Skovrup, Datter af Gerhard Jacob Skovrup

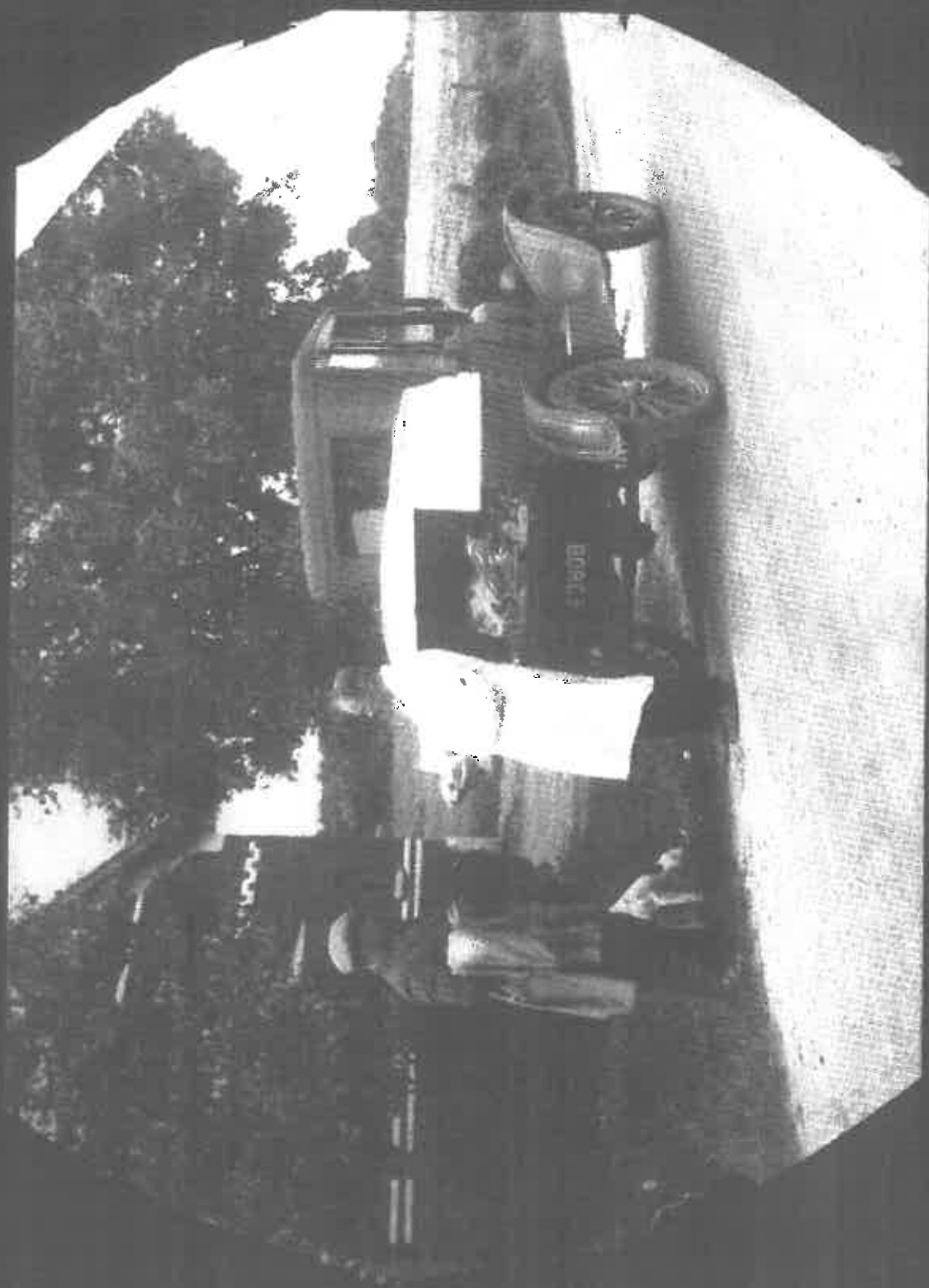
født i _____ og boende i A. Rauff-Madsen

2. Aar gammel, er af mig underskrevet, Aar 1855 den 19. Juli indpodet med Kokopper.

Ved uoiagtigt Eftersyn imellem den 7de og 9de Dag efter Indpodningen har jeg fundet alle de Tegne, som vise dem at være de ægte Kokopper: de vare nemlig hele og ubeskadigede, udfyldte med en klar Vædske, i Midten nedtrokkede, og omgivne med en rød Skreds; hvilket hermed, paa Ver og Samvittighed, bevidnes af

Skovrup d. 19. Jul. 1855

[Handwritten signature]

Asbo før krigen. Johan Tarp og slagter Thirstrup.

Krogsgaard

Eresmedlem hos pensionisterne

På Gesten Pensionistforenings generalforsamling blev foreningens tidligere formand gennem 17 Johan Tarp, udnævnt til æresmedlem. På billedet overrækker

foreningens nuværende formand, Niels Andreasen, Johan Tarp æresbeviset. På generalforsamlingen drøftede man hovedsageligt problemerne om medlemstallet, der har haft for få abonnenter. - Diskussionen resulterede i, at hovedparten af de tilstedeværende på generalforsamlingen tegnede abonnement på bladet. Formanden refererede foruden det lokale program forløbet af kredsgeneralforsamlingen, hvortil han havde været delegeret.

*

Johan Ejnar Tarp

kaldet Johan. Han var landmand, men havde fra sine helt unge dage haft lyst til at handle med husdyr. Han blev i 1914 gift med Line, nabodatteren. Mere om hende senere, når ravnslægtens historie skal fortælles.

Johan og Line købte en lille landejendom i Drostrup, Gammelbyvej 1. En mager ejendom med få køer. Johan blev i årene 1914-18 flere gange og i lange perioder indkaldt til den sikringsstyrke, som regeringen opretholdt under 1.verdenskrig.

Så Line måtte i lange perioder alene passe ejendommen, køerne og sønnen Jens Peter, der blev født i december 1916. Ejendommen blev dog solgt i 1917, hvorefter de flyttede til Gesten i et hus, hvorfra Johan drev sin kreaturhandel, der i de sidste krigsår var ret omfattende.

I 1920 var der så råd til at købe landejendommen Krogsgaard i Asbo ved Bække. Her kom de til at bo i henved 16 år. Landejendomme var i 1920 på grund af gode konjunkturer under krigen ret dyre, hvilket i høj grad kom til at svie til dem i de dårlige år i 30-erne.

Krogsgaard var på 40 td. land, men med gamle, ret dårlige stråtækte bygninger. Og jorden var mager, en del af den flyvesand. Johan plantede mange læhegn. Og merglede marken fra en grav på egen mark.

Ejendommen blev ikke drevet helt traditionelt på grund af kreaturhandelen, som Johan fortsatte med. En stor del af tiden var han på farten for at købe eller sælge. Og helt sikkert var han hver tirsdag at finde på exportmarkedet i Kolding.

Her solgte han dels egne dyr, men også dyr, han havde i kommission for andre landmænd. Han havde en stor omsætning, men tjente nok gennemgående for lidt. Sandsynligvis var han tit for god af sig.

Line måtte så i nogen grad passe landbruget derhjemme. Det kunne være hårdt. F:ex. kunne der en dag være 10 køer at malke, men dagen efter måske 25. Og der var jo ikke malkemaskine, elektricitet fik de aldrig på Krogsgaard.

I 20-erne blev her som de fleste andre steder tærskværket drevet af en såkaldt hestegang på gårdspladsen Rensemåske og hakkelsesmaskine måtte betjenes med håndkraft. Høsten blev de første år foretaget med slåmaskine, senere med en såkaldt aflægger.

Udover at hjælpe med bedriften måtte Line hente vand ved pumpen, tørv i tørvehuset, ordne petroleumslamper og -lygter. Selvfølgelig måtte vi børn hjælpe til, men vi gik jo heller ikke meget i skole. Skolen i Asbo havde kun én lærer, derfor gik "de små" i skole 2 dage om vinteren og fire dage om sommeren, "de store" omvendt.

Det var heldigt, at vi i ca 1924 fik en ny, ung lærer. Han var indstillet på, at vi sku`ha`noget lært. Han kom med geografiundervisning o.s.v. Ingen katekismus, som man jo ellers brugte i alle skoler helt op i 50-erne. Og han fik startet en børnebogsamling. Mange af disse enelærere blev lidt ligegyldige, når de blev ældre. Vi var altså heldige. Men det var selvfølgelig begrænset, hvad en enelærer med måske 50 elever kunne overkomme.

Så det var en stor ting, at alle vi børn i 30-erne kunne komme på efterskole. Selv om det kneb umådeligt for Johan og Line at få råd til det. Men det var en god ting, hvor vi fik nye fag, nye kammerater o.s.v. Fik lært om ting, vi ikke havde haft en anelse om.

Men trods sliddet og trods de magre vilkår, særlig i 30-erne (f.eks. fik vi kun smør tre gange om året, jul, påske og pinse) havde vi børn en god barndom. Jeg husker bl.a. søndagsturene, når Johan spændte én af hestene for jumben og kørte en tur i skoven. Jeg husker også, at Johan var én af de første i Asbo, der fik bil. En gammel kasse, som vi kunne høre, længe før han kom hjem,. Så løb vi ham i møde for at få en tur.

Begge, men særlig Line var meget interesseret i havebrug og fik skabt en stor dejlig have med tilhørende mindre frugtplantage.

Begge var fanatiske afholdsfolk. Spiritus kendtes ikke på Krogsgaard. (Det var nu nok Line, der var mest fanatisk, det var nok lidt vanskeligt for Johan i hans erhverv helt at undgå spiritus, men han kom aldrig fuld hjem.)

Både Line og Johan var fra deres hjem opdraget til at interessere sig for samfundsproblemer. De var virksomme i den lokale forening. Og når der var nabokomsammen, blev der læst højt af gode bøger og sunget af højskolesangbogen.

De var begge i høj grad politisk interesserede, fra starten tilsluttet Det radikale Venstre (selv om de jo nok begge kom fra Venstre-familier).

Line skrev læserbreve til aviserne og i hjemmet kom jævnligt politikere på besøg. Jeg husker bl.a. Chr. Torpe. Line var for øvrigt også en stor sangskriver. Utallige er de sange, hun har skrevet til festlige lejligheder, bl.a. også to sange til "Ravnefesterne" i 1956 og 71.

Og så var de meget virksomme i husmandsforeningen. Johan var i mange, mange år formand for Bække husmandsforening.

Desuden var han i flere perioder medlem af Veerst-Bække sogneråd. En af hans opgaver i sognerådet var som medlem af vejudvalget at køre ud og opmåle skærvebunker. Sognets arbejdsmænd måtte jo om vinteren tjene til føden ved at slå sten til skærver. Tit var jeg med og har set de mennesker sidde i kulde og sne, som Jeppe Aakjær har beskrevet det i den dejlige sang om "Jens Vejmand".

Nabobørn.

Jens Peters gård hed Hedegaard. Nabogården hed Nørager. Her boede sønderjyden Bertel Ravn, som der fortælles om i afsnittet om Ravnslægten.

På Nørager var der 6 børn, på Hedegaard 5. Mellem de to gårde var der en sti, hvor der aldrig groede græs. Der var næsten daglig kontakt mellem de to familier, ikke mindst mellem de to børneflokke.

Line fra Nørager blev forlovet og i 1914 gift med Johan fra Hedegaard.

Herunder et brev, som 90-årige Johan, der da var på plejehjemmet i Vejen, skrev til sin datter Marie.

Jeg bliver gammel, jeg bliver
 jo 90 år i januar. —
 Men heldigvis kan jeg nok
 finde hjem, det har været
 lidt længere at gå nogen steder
 naar der er mørkt, men nu
 siger jeg kun at være omkring,
 nu siger det jeg at lade være
 ogsaa de andre kun gå omkring
 naar der er en lys dag, Men
 jeg glæder mig til Jansens kom-
 med. Jeg har været omkring
 næsten hver dag. Det har været
 saadan at jeg ikke kan komme
 ud, vejret er for ringe.
 7 Dag har det været, og lidt koldt
 og lidt med Regn, jeg skulde
 ellers været ud at fiske, og
 jeg blev inde for det var for koldt.

11

Omkring 1924 blev Line desværre syg efter Bertels fødsel og kom sig aldrig helt. Og invalidepension var næsten ikke til at opnå dengang. Da så også Johan sidst i 30-erne fik en svaghedsperiode, måtte de afhænde gården til Jens Peter og købte telefoncentralen i Asbo. Arbejdet på den lille central (ca 20 abonnenter) kunne Line magte og de fik her nogle gode år, indtil de kunne få aldersrente. Ganske få år boede de i Bække men flyttede så til Gesten, hvor de overtog det hus, der havde været beboet af Johans mor. Her var Johan virksom i pensionistforeningen, i mange år som formand for denne. Og så begyndte de at rejse. De fik en del gode rejser til Spanien, Schweiz m.v. Og oplevede en masse.

Da Lines helbred blev ringere, tog de ophold på plejehjemmet i Gesten. Efter nogle år her, hvor de vist ikke befandt sig alt for godt, flyttede de til Vejen. Marie havde etableret en forretning og de flyttede sammen med hende i en lejlighed. Siden kom de begge på plejehjem i Vejen, hvor Line døde i 1975 og Johan i 1984. Desværre var Johan meget senil de sidste 4-5 år og kunne tilsidst ikke kende os. Begge er begravet i Vejen. Margrethe og især Marie gjorde meget for dem i disse år.

(Skrevet af Jens)

75 år

— Tirsdag den 15. marts fylder fru Line Tarp, De gamles Hjem i Gesten, 75 år. Line Tarp er fra Lejrskov, hvor hendes hjem var på "Nørager", som forældrene ejede gennem 20 år. Allerede som ung prægedes hun af den aktivitet og interesse for livets rørelser, som siden har kendtegnat hende. Hun kom som elev på Ubbstrup Højskole og senere på Borrehus Husholdningsskole, og i 1915 giftede hun sig med landmand Johan Tarp, der var søn fra hjemmets nabo-gård. De købte gård og køkken efterhånden til at bo flere steder på egnen. I nogle år var de centralbestyrere i Asbo, og Line Tarp blev her bl. a. gennem sit arbejde ved telefonen kendt og afholdt af en stor vennekreds.

Line Tarp.

For 14 år siden købte ægteparret hus på Tværvej i Gesten.

Line Tarp har foruden at være en dygtig husmoder og moder for ægteparrets fem børn også plejet

sine interesser udadtil. Hun har således været medlem af Gesten Menighedsråd og i bestyrelsen for Gesten Bibliotek. Også inden for det politiske har hun haft interesse og gennem en Årække været i bestyrelsen for Gesten radikale Venstre-forening og medlem af kredsbestyrelsen.

Desværre har helbredet til tider været mindre godt, og hun har haft flere sygehuseophold. For tiden rekrerer hun sig efter et sådant hos en datter i Hadsten, hvor også fødselsdagen fejres. Ægteparrets tre døtre og to sønner er alle giftede og i gode stillinger.

--
Krogsgaard, som den ser ud i 2006. Laden byggede jeg i 1941. Den gamle lade væltede under forårsstormen. Men der blev givet statstilskud til byggeri for at sætte arbejde i gang. Derfor kunne jeg få råd. Den gamle stald står der endnu. Men dengang var alle vægge jo hvide. De skulle altid kalkes før Pinse. Til gården hørte ca 40 td.land. En del frugtbar engjord, men en stor del mager sandjord. Så far plantede en del læhegn i årene efter overtagelsen i 1920. En stor del af jorden var græsmark, fordi far jo handlede med kreaturer og vi tit havde mange dyr gående. Jeg overtog gården i 1939. Far og mor var ikke raske. De havde købt telefoncentralen i Asbo. Jeg solgte gården i 1943 med henblik på at læse på Landbohøjskolen. Jens. (Jens Peter Bertelsen Tarp).

..
Ejendommen i Drostrup (få km nord for Vejen) som Johan og Line købte i 1914 og hvor jeg (Jens) er født i 1916. Her gik mor tit alene, fordi far i mange perioder var indkaldt til sikringsstyrken. Hun måtte selv klare dyrene og efter 1916 også et barn.

De solgte i 1917 og flyttede til Gesten. Far var faktisk mere interesseret i kresturhandel end i landbrug. Og i årene under 1, verdenskrig var der penge at tjene ved opkøb af kreaturer til slagtning og videresalg til tyskerne, der manglede levnedsmidler i stor grad.

Det var først i 2003, jeg fik oplyst adressen på mit fødested. Jeg besøgte stedet dette år og fik en snak med beboerne på stedet. Jens

Fredet strækning af hærvejen lige nord for Bække. En række hjulspor kan ses.

Hærvejen måtte på grund af mose-og engstrækninger gå gennem Bække og Asbo. Altså lige forbi vore marker på Krogsgaard. Ved Bække kirke står en runesten. Jeg kan fra min barndomstid huske indskriften:

”Ravnunge-Toke, Fundin og Gnuple, de tre gjorde Tyras høj.”

Skibelund efterskole, hvor Jens var elev 1931/32. Også Marie har været elev der. Bertel blev elev på den nærliggende Askov sløjdscole.

**Asbo telefoncentral, som Line og Johan overtog 1 1935.
En lille central med kun godt 20 abonnenter. I begyndelsen var datteren Line centraldame, men efterhånden kunne mor klare arbejdet. Men vi søskende lærte alle at betjene centralen så vi kunne afløse Line blev senere centraldame på den noget større Bække telefoncentral.**

**Faster Marences gravsten på Lejrskov kirkegård.
På samme gravsted findes stadig en gravsten med navnene :
Jens Peter Tarp, død 1927 og Margrethe Tarp, død 1949.**

Huset i Gesten, hvor farmor Margrethe boede i en del år efter at have solgt gården i Lejrskov. Hun boede sammen med sine to handicappede børn, Ove og Julie. Ove var et problem, fordi han altid gik i byen og ind til tilfældige mennesker for at snakke og for at tigge ugeblade (hans værelse var fuldt af ugeblade) Men han var fredsommelig og folk vænnede sig til ham. Han snakkede noget gebrokkent, men blev gode venner med de fleste, særlig hvis de ofrede en kop kaffe.

Julie gik aldrig i byen, men var en hjælp for farmor

De sidste år af farmors liv boede hun i Sorø hos faster Marence. Huset blev så overtaget af far og mor (Johan og Line), der havde nogle gode år der. Vore drenge var tit på ferie hos dem. (Fisketure med farfar ved Gesten og Vejen år o.s.v)

Da Johan og Line blev ældre og på grund af Lines sygdom måtte på plejehjem i Gesten (sidst i 60-erne ?) blev huset solgt til Ulla-Line og Eugen Dunkerbech. Deres datter Britt er født her.

Asbo skole 2006. Skolen ser ud nøjagtig som den gjorde, dengang børnene fra Krogsgaard gik der (i 20-erne og 30-erne) Der var kun en lærer. 1.klasse (de små) gik i skole 2 dage om vinteren og fire dage om sommeren. 2 klasse (de store) gik fire dage om vinteren og 2 halve dage om sommeren.

I alt var vi vel ca godt 40 børn.

Fagene var historie (bibels-og danmarkshistorie). Regning, diktat, lidt geografi. Salmevers skulle vi lære, men havde heldigvis ikke Katekismus (som ellers var almindelig brugt dengang). Men vi fik i 1924 en ny ung lærer, der ikke ville bruge Katekismus (der vistnok er en samling skriftsteder, som skulle læres udenad.).

Han tog fat med frisk mod og anskaffede et børnebibliotek (en vældig god ting). De, der ville, fik noget lært i de få fag, men mange fik alt for lidt lært. Ordblinde var der nogen af, de blev nærmest regnet for dumme (hvad de jo faktisk ikke var). Gymnastik havde vi lidt af om sommeren på legepladsen.

Skolen blev nedlagt vel omkring 1950. (59)

Jens og Anna

Jens Peter Bertelsen Tarp fortæller.

Mit lidt lange upraktiske navn var jeg ikke glad ved. Så siden min ungdom har jeg nøjedes med Jens. Jeg begyndte som landmand, som bondekarl. Det var jo det mest almindelige dengang, når man kom fra et mindre landbrug. Først en plads på en gård ved Bække, en god plads. Men så prøvede jeg en plads nær Fredericia. Vi vidste godt, at på den gode lerjord østpå var der standsforskel af rang. Det viste sig at være rigtigt. Karlekammeret var et rum, hvor vi skulle gennem hestestalden og altså trak staldluft med os. Ingen varme, halm i sengene o.s.v.

I 1937 skulle jeg være soldat. Det blev i København på Bådsmannsstrædes kaserne, der hvor nu Christiania er. Havde kun en orlov hjemme, togrejsen dengang var meget lang. Lige før jeg skulle hjemsendes, fik jeg skarlagensfeber.Hospital i København. Dengang skulle vi isoleres i 6 uger.

Året efter en plads som forkarl ved Bjerringbro i Gudenådal. Det var helt anderledes her på den magre jord. Værelse i stuehuset o.s.v.

Det var i sommeren 1938. Vinteren tilbragte jeg på Vallekilde højskole, en vældig god oplevelse.Nye kammerater, nye synspunkter.

1939 passede jeg gården for far, hvis helbred var blevet dårligt. I august 39 købte jeg så gården af ham. Var ikke gift. Havde en familie boende i stuehuset, de passede køerne. Selv havde jeg en lang mælketur.

Jeg glemmer aldrig datoen 3.sept. 39. Krigen var brudt ud og regeringen indkaldte 3 årgange (35,36 og 37) til en beredskabsstyrke. Om morgenen på vej til mejeriet mødte jeg sognefogeden, der på cykel var rundt med indkaldelser. Vi skulle møde samme dag, jeg i Roskilde. Det blev en travl formiddag med organisering af pasning af køer,mælketur m.v.

Heldigvis kom min årgang hjem midt i december. I foråret 1940 måtte jeg igen på session, fordi jeg i mellemtiden var blevet militærnægter.

Så kom 9.april 1940, en dag, som vi der oplevede den, aldrig glemmer.Det værste var usikkerheden. Vi vidste jo ingenting.

Krigstiden gav arbejde til mange, der i 30-erne havde været arbejdsløse. Mange blev tvunget ud i brunkulslejer og tørvemoser. Ved Bække havde vi en stor mose, der i 20-erne var blevet kultiveret til fine græsgange. Nu blev den gravet op til tørv. Arbejdsløse fra Kolding blev sendt ud i mosen. De skulle have et sted at bo ugen igennem. I mit store stuehus på Krogs-gaard kunne jeg indrette nogle rum med køjer (halm i køjerne) og lidt primitivt kogegrej. Og havde et par somme mange tørvearbejdere.boende.

Det var heldigt, at vi i ca 1924 fik en ny, ung lærer. Han var indstillet på, at vi sku`ha`noget lært. Han kom med geografiundervisning o.s.v. Ingen katekismus, som man jo ellers brugte i alle skoler helt op i 50-erne. Og han fik startet en børnebogsamling. Mange af disse enelærere blev lidt ligegyldige, når de blev ældre. Vi var altså heldige. Men det var selvfølgelig begrænset, hvad en enelærer med måske 50 elever kunne overkomme.

Så det var en stor ting, at alle vi børn i 30-erne kunne komme på efterskole. Selv om det kneb umådeligt for Johan og Line at få råd til det. Men det var en god ting, hvor vi fik nye fag, nye kammerater o.s.v. Fik lært om ting, vi ikke havde haft en anelse om.

Men trods sliddet og trods de magre vilkår, særlig i 30-erne (f.eks. fik vi kun smør tre gange om året, jul, påske og pinse) havde vi børn en god barndom. Jeg husker bl.a. søndagsturene, når Johan spændte én af hestene for jumben og kørte en tur i skoven. Jeg husker også, at Johan var én af de første i Asbo, der fik bil. En gammel kasse, som vi kunne høre, længe før han kom hjem,. Så løb vi ham i møde for at få en tur.

Begge, men særlig Line var meget interesseret i havebrug og fik skabt en stor dejlig have med tilhørende mindre frugtplantage.

Begge var fanatiske afholdsfolk. Spiritus kendtes ikke på Krogsgaard. (Det var nu nok Line, der var mest fanatisk, det var nok lidt vanskeligt for Johan i hans erhverv helt at undgå spiritus, men han kom aldrig fuld hjem.)

Både Line og Johan var fra deres hjem opdraget til at interessere sig for samfundsproblemer. De var virksomme i den lokale forening. Og når der var nabokomsammen, blev der læst højt af gode bøger og sunget af højskolesangbogen.

De var begge i høj grad politisk interesserede, fra starten tilsluttet Det radikale Venstre (selv om de jo nok begge kom fra Venstre-familier).

Line skrev læserbreve til aviserne og i hjemmet kom jævnligt politikere på besøg. Jeg husker bl.a. Chr. Torpe. Line var for øvrigt også en stor sangskriver. Utallige er de sange, hun har skrevet til festlige lejligheder, bl.a. også to sange til "Ravnefesterne" i 1956 og 71.

Og så var de meget virksomme i husmandsforeningen. Johan var i mange, mange år formand for Bække husmandsforening.

Desuden var han i flere perioder medlem af Veerst-Bække sogneråd. En af hans opgaver i sognerådet var som medlem af vejudvalget at køre ud og opmåle skærvebunker. Sognets arbejdsmænd måtte jo om vinteren tjene til føden ved at slå sten til skærver. Tit var jeg med og har set de mennesker sidde i kulde og sne, som Jeppe Aakjær har beskrevet det i den dejlige sang om "Jens Vejmand".

I 1942 var der en landsomfattende undersøgelse af kværtuberkulosen. Den kunne jo smitte til mennesker (og omvendt). Hvis et dyr faldt ved prøven, skulle det sættes ud. En del af mine ca 10 køer faldt ved prøven og de blev alle solgt. Stalden skulle stå tom en tid. Jeg benyttede lejligheden til at tage på landbrugsskole. Tilmeldte mig til Lyngby landbrugsskole i 5 måneder. Men fik lyst til at læse videre. Fik en forberedelse på Lyngby i 4 måneder og begyndte på Landbohøjskolen i København september 1943. Gården blev solgt. Fortjenesten var nok til at læse de tre år. Fik et værelse hos en ældre dame i Ahlefeldsgade, hjørnet af Nansensgade.

Her oplevede jeg folkestrejken i forsommeren 1944. Det gik hådt til i Nansensgade (som mange andre steder i byen). Folk brækkede brostenene op og lavede barrikader. Ryddede pulterkamrene og brændte bål i gaderne. Tyske soldater kom jævnlige og skød vildt omkring sig. I nogle dage var alle butikker lukkede, vi kunne intet købe.

Nogle dage efter at strejken var slut, kom tyskerne, omringede de folk, der tilfældigvis var på gaden og tvang dem til at lægge brostenene på plads.

Det var ingen rar tid.

Eksamen efter 1. del af studiet gik meget, meget godt. (Jeg havde på landbrugsskolen haft en aften med indledning ved en diskussion om militærnægtelse. Året efter blev jeg indbudt til at komme ud på skolen og igen tale om emnet).

I august 1944 blev jeg gift med Anna i Bække kirke. I dette næstsidste krigsår var det næsten umuligt at købe ordentligt tøj. Jeg måtte låne et sæt tøj, min far havde haft som yngre. Blev altså gift i lånt tøj.

Anna skulle så med til København. Det var yderst vanskeligt at skaffe en lejlighed. Vi så så en annonce, hvor en tjenestemand skulle midlertidigt forflyttes til Jylland og ville udleje en to-værelses lejlighed møbleret. Vi var så heldige at få den. Det viste sig senere, at tjenestemanden var en tyskerhåndlanger, der åbenbart havde fået kolde fødder. Jeg har senere læst, at han efter krigen blev straffet med 12 år.

På landbohøjskolen var vi en overgang bange for at tyskerne skulle overtage skolen (som de havde gjort i Norge). Derfor forlod vi skolen nogle måneder og fik lærerne til at undervise forskellige andre steder i byen.

Jeg blev af mine kammerater valgt ind i "De studerendes råd", et råd hvor alle studieretninger var repræsenteret. Det tog lidt for megen tid, så min eksamen på 2. del af studiet blev knap så god.

Det var ingen rar tid i København. Skyderier og bombardementer.

Maj 1946 fik jeg eksamen og skulle så have plads. Det blev en plads som planteavlskonsulent i Rinds herreds husmandskreds med bopæl i Aalestrup. Havde ingen penge til hus, men fik alligevel købt et nyt hus. Vi fik 13 gode år i Aalestrup. Lønnen i foreningen var lille, men jeg fik et kartoffelinspektorat under Statens plantetilsyn. Der blev dyrket en masse kartofler med export for øje på egnen, så det gav et vældig godt tilskud til lønnen. Vi fik efterhånden 5 drenge, så der skulle jo tjenes en del for at skaffe mad og tøj. I vinterhalvåret brugte jeg 3 eller 4 aftener om ugen til kursusvirksomhed. Lørdag aften havde jeg lovet Anna at holde fri. Vi var umådeligt glade ved at bo i Himmerland, rare mennesker.

Arbejdet var alsidigt. Rådgivning vedr.planteavl, en masse ungdomsarbejde og efterhånden også en del regnskabsrådgivning.

I 1943 blev jeg opfordret til at være folketingskandidat for Det radikale venstre. I Løvel-kredsen, egnen nord og øst for Viborg. Det var jeg så ved de to valg i 1953 og igen i 1957. Det blev til mange møder rundt om i forsamlingshusene. Der kom mange folk, vi havde jo ikke fjernsyn dengang.

Efterhånden blev regnskabsrådgivningen meget omfattende og det gav interesse for tallene. Så i 1960 søgte jeg og fik en plads som regnskabskonsulent for Aalborg amts husmandsforeninger. Det var hele det gamle Aalborg amt. Vi byggede et nyt hus i Støvring, nogenlunde midt i området. Der var i starten kun få regnskaber, men det voksede meget, meget stærkt. I 1967 var vi oppe på ca 600 regnskaber, så området blev delt i to.

Sideløbende var jeg først kasserer og siden forretningsfører for Støvring varmeværk, i alt i 25 år.

I 1966 igen folketingskandidat, denne gang Bælumkredsen.

Omkring 1968 fik vi den første store sorg. Ole fik Schizofreni. Han havde gennemført en uddannelse som revisor, været soldat, endda sergent. Men så kom det. Han blev voldelig og vi måtte tvangsindlægge ham på Risikov. En frygtelig beslutning, men den var nødvendig. Efter et par år fik han det bedre, blev gift og fik et job. Men så kom det igen. Sygdommen er tilsyneladende uhelbredelig. Han har haft mange indlæggelser på hospitalet i Aalborg, men bor nu i en lejlighed i Aalborg og klarer sig nogenlunde. Men rask bliver han aldrig.

I 1971 kom det næste store slag. Per, der var 21 år, døde, da han en morgen på vej hjem fra sin kæreste for at skulle på arbejde. Han kørte frontalt mod et vejtræ og døde samme dag.

Per skulle have været gift med Gitte, de ventede et barn. Gitte fik en datter ca en måned efter Pers død, det var lidt af et lyspunkt i en mørk tid.

I 1927 solgte de gården, Rasmus ville have noget større. Så de købte en gård på ca 200 td.land i Højrup nær Kolding. Men gården blev købt for dyrt og i de nedgangstider for landbruget, der satte ind i 30-erne, gik det galt. Familien måtte flytte til Kolding i en lejlighed, hvor Cecilie drev en viktualieforretning, mens Rasmus måtte søge at finde forefaldende arbejde. Efter et halvt år flyttede de til Gelballe, ca 10 km vest for Kolding. Købte et hus med 4-5 td.land. Cecilie dyrkede grønsager, som hun søgte at sælge på torvet i Kolding. Rasmus søgte forskelligt og endte som banearbejder ved statsbanerne. (Det var en omvæltning af rang. Og der var jo stor standsforskkel i det østjyske.).

I 1935 kom Rasmus ud for en ulykke. Sammen med andre arbejdede han med skinnelægning på banestrækningen Kolding-Lunderskov. De nye røde lyntog blev det år sat i drift. Da det første lyntog passerede dem, blev en laske, der åbenbart var glemt på sporet, slynget ud, rante Rasmus og ødelagde hans ene ben.

Lang tid på sygehuset. En drøj til for Cecilie og Anna, også økonomisk. Rasmus fik nogen erstatning for ulykken, hvorefter familien kunne købe en mindre landejendom i Kragelund ved Bække.

Til ejendommen hørte en del mose og i de krigsår, der nu kom, kunne der laves penge på tørv. Det reddede dem økonomisk.

Anna havde forskellige pladser i huset, Gesten, Brørup mejeri m.v. I 1939 traf hun Jens ved et bal i Kragelund forsamlingshus. Han var som soldat hjemme på orlov. De blev ringforlovet i 1940.

I 1941 var Anna på Borrehus husholdningsskole i Kolding.

Forlovelsen gik i stykker i 1942. Jens var rejst til Lyngby. Men i 1943 fandt de sammen igen.

Anna rejste til København (uden sine forældres vidende) og fik plads i huset. I august 1944 blev de gift og Anna flyttede med til København, hvor Jens nu læste på landbohøjskolen. Ole blev født i februar 1945.

Anna var hjemmegående i mange år, havde nok at gøre med at passe 5 drenge. Og der var ikke mange hjælpemidler i huset, ikke badeværelse, ikke vaskemaskine m.v.

Omkring 1965 begyndte hun at hjælpe til på regnskabskontoret. Da regnskabskontoret sluttede, var hun i en del år ekspeditrice hos beger Jakobsen.

Anna var som Jens meget politisk interesseret, i mange år radikal. Ca 1986 indmeldte hun sig i SF. Hvilket gav anledning til nogen forundring i bekendtskabskredsen, men det var hun nu ligeglad med. Hun lagde aldrig skjul på sin mening om tingene.

**Annamaria Tarp
født Rasmussen**

*Annamaria Tarp
1921
Reading*

Anna og Jens

Anna, Jens og fem sønner

1960
1957
TIL VÆLGERNE

i Løvelkredsen

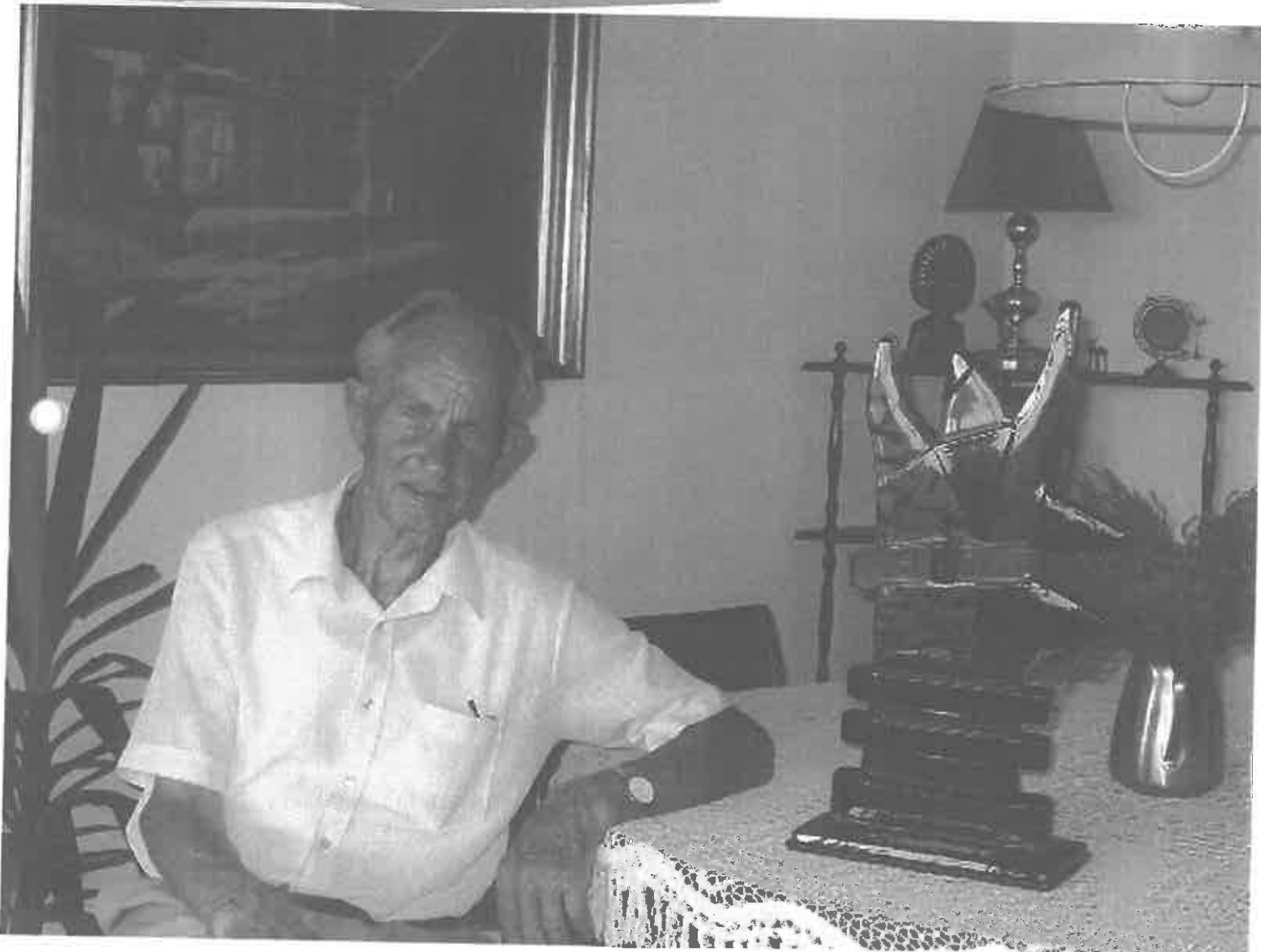
Jens Tarp, Ålestrup.

Konsulent i driftsøkonomi og regnskabsføring.

Kandidat i Løvelkredsen ved de to valg i 1953 og ved det kommende valg.

Løvelkredsen,

Viborg amt 1957.

Aarets Stub i Støvring 2002

From Open road 1975
Patricia Skiff. b. a. d.

Ole, Erik, Anna, Jørgen, Jens, Per

**Pers datter Pia
født 1971
Johan 1915**

**Per Tarp
født 1950
Døde 15/1-1971 ved en bilulykke,
da han på vej til arbejde kørte mod et
vejtræ.**

Ole ca 1956

Ole fik Realeksamen.

En uddannelse som revisor.

Blev soldat, blev sergent.

**Omkring 1969 begyndte han
at blive syg.**

**Da han en overgang blev voldelig
måtte han tvangsindlægges på
Risskov. Schisofreni.**

**Efter ca 1 år havde han det bedre,
kom hjem, blev gift, læste på
Købmandsskolen i Århus.**

Fik job i Sæby. Det gik ikke.

**Han måtte indlægges i Ålborg
og har flere gange siden været
indlagt der.**

**For ca 8 år siden fik vi styr på hans
medicinforgbrug. Siden har han
kunnet bo**

hjemme i sin lejlighed i Ålborg.

Men bliver sandsynligvis aldrig rask.

Line og Kaj

Line Tarp

Line blev født i Gesten 1918. Året efter flyttede hendes forældre til Krogsgaard i Asbo. Derfor kom hun til at gå i den lille Asbo skole. Efter konfirmationen passede hun huset og sine mindre søskende, fordi hendes mor i mange år var meget syg.

I 1935 flyttede familien til Asbo telefoncentral, en lille central med godt 20 abonnenter. Mor var for syg til at passe centralen, så det blev Line, der i begyndelsen var centraldame.

Efter et par år blev hendes mor og søskende i stand til selv at passe centralen. Line fik derefter plads på den noget større Bække central. Derefter tog hun på højskole. Det blev Vallekilde, hvor hun var meget glad for at være. (På Lines anbefaling tog Jens også på Vallekilde, men først i 1938).

Efter højskolen fik Line plads som husbestyrerinde på Bornholm. Men ret hurtigt tog hun på husholdningsskolen Ankerhus i Sorø, hvor vores faster Marence var bestyrerinde på husholdningsseminariet. Efter skolen besluttede Line sig til at uddanne sig til husholdningslærerinde.

Efter færdig uddannelse søgte og fik hun plads som lærerinde på Hadsten husholdningsskole. En af eleverne var Grethe Jensen, datter af den lokale manufakturhandler og kjolefabrikant (i bedste Matador-stil).

Til et fætter-kusine bal inviterede Grethe sin bror Kaj med. og på den måde mødte Line og Kaj hinanden. De fandt gensidig sympati og blev gift i 1942. I bryllupsgave gav manufakturhandleren dem et hus.

Kaj var meget interesseret i antikviteter og havde bl.a. købt et par gamle kister fra familiens hjemegn, Mols, og indrettet dem som sofaer. I disse lå nogle af de våben, som Kaj skjulte for sin modtagergruppe, der modtog våben i en frugtplantage øst for Hadsten.,

Et medlem fik for mange snapse og snakkede over sig på et hotel i Randers. Gruppen blev optrevet og tyskerne stod pludseligt i forretningen og spurgte efter Kaj Jensen. Heldigvis kom de i middagspausen, så Kajs bror Jørgen gik ned og udgav sig for Kaj., mens Kaj flygtede over fabrikkens tage, gennem haven og langs Lilleåen til Bidstrup gods.

Tyskerne bad Jørgen om at låse op til huset så det kunne gennemses for våben, og her opklaredes forvekslingen så. Straks blev Line hentet fra forretningen. Hun kunne lukke op og anbragte sig på den sofa, der skjulte våben, mens hun på charmerende måde underholdt tyskerne, der måtte gå med uforrettet sag. Tyskerne beslaglagde dog senere huset og brugte det til hovedkvarter.

Kaj måtte gå under jorden og blev jernbanearbejder i Aarhus, et job, der passede fint til jernbanesabotage.

Sidst på krigen flyttede Line og Kaj til forældrenes sommerhus Strandly i Kongsgårde på Helgenæs.. Herfra kunne Kaj tage båden til Århus på "arbejde".

Når Gestapo lavede razzia på Helgenæs, ringede tyskerne fra Sletterhage fyr altid dagen før til naboen, som var fisker og cementstøber, og bad ham advare Kaj. Kaj bevarede derfor gennem hele krigen et venskabeligt forhold til tyskerne på trods af krigen. Han talte flydende tysk fordi han havde arbejdet i Wien umiddelbart før krigen hos familiens wienerbarn.

Efter en sådan advarsel måtte Line og Kaj tilbringe en dag i et skjult rum i skunken på soveværelset. Det resulterede til gengæld i, at Allan kom til verden umiddelbart efter krigen i juli 1945, opkaldt efter en engelsk flyver, som Kaj hjalp til flugt.

Fødslen var en hjemmefødsel, den var vanskelig og trods Grethes hjælp syede lægen Line forkert sammen, så der ikke kom flere børn, før Line fik sagerne ordnet på en privatklinik, så Elsebeth kunne komme til verden i 1949. Samme år flyttede familien fra en lejlighed over forretningen til "lille Marselisborg", en smuk villa bygget af samme arkitekt som storebroderen, dog i 1/3 størrelse.

Der var to piger i huset, en til stuen og en til første sal. og Line havde nok at gøre med at uddanne de to piger og passe sine to børn samt arrangere forretningsfrokoster og lejlighedsvis fester. Samt vogte vinkælderen, der var fyldt med årgangsvine fra 1945 og 1949, indkøbt til børnenes konfirmation. Villaen var nabo til både kommuneskolen og den private realskole, så det var meget nemt at komme i skole og bag ved villaen lå en mindre skov, som egnede sig fortrinligt til lege og klatring.

Det var gode år og Kaj købte snart manufakturforretningen af sin fader og beholdt navnet A.Chr Jensen. Det skulle han ikke have gjort, for samme år blev broderen Jørgen dømt for at smugle silke ind i landet.

Jørgen var et udpræget handelstalent og havde arrangeret en trekantshandel mellem Danmark, Østrig og Italien, hvor bl.a. klipfisk blev byttet med silke. Han og Kaj havde fået tilladelse i handelsministeriet, desværre ikke skriftligt, så da sagen kom frem, nægtede ministeriet ethvert kendskab.

Så Jørgen måtte i fængsel og A. Chr.Jensen måtte forlade byråd og tillidsposter i banken. Og kunderne forsvandt fra forretningen..

For at kunne beholde forretningen begyndte Kaj og Line selv at fabrikere forskellige ting, pigespencere, uroer, leverpostej og sandkager til det tyske marked m.m. Men vanskelighederne og presset blev for stort.

De måtte sælge forretningen, leje halvdelen af villaen ud og blev bagefter skilt.

Vanskelighederne havde taget hårdt på kvinderne, både Kajs mor og Line fik kræft. Kajs mor døde hurtigt, men Line var viljestærk, hun ville ikke give op, før hendes børn var blevet studenter, så de kunne gå en anden vej end forretningsverdenen.

Dag efter dag læste hun lektier med både Elsebeth og Allan, der derfor klarede sig meget fint i skolen. Samtidig begyndte hun at male og lave stoftryk, bl.a. til kjoler, som hun forsøgte at sælge gennem kunstforretninger.

Der blev mindre og mindre tilbage af Line, men hun holdt tappert ud. Allan blev student i 1964. Og 1968 var det store år, hvor Elsebeth også blev student og hvor Line kunne samle alle sine venner omkring sig til at fejre sin 50 års fødselsdag.

Nu havde Line nået sine mål og i februar åndede hun ud. Marie, Margrethe og Lilian var så venlige at se meget til Line på det sidste. Kirken var stuvende fuld ved begravelsen og efter svigerfaderens ønske blev Line bisat i det smukke familiegravsted vest for Hadsten kirke.

Line blev kun 50 år, men nåede med sin fantastiske vilje at udrette meget. Og vi er mange, der hver dag glæder os over den kunst og de minder, Line efterlod os. Allan.

Line og Allan

**Line og Jens
København 1937**

Line Tarp

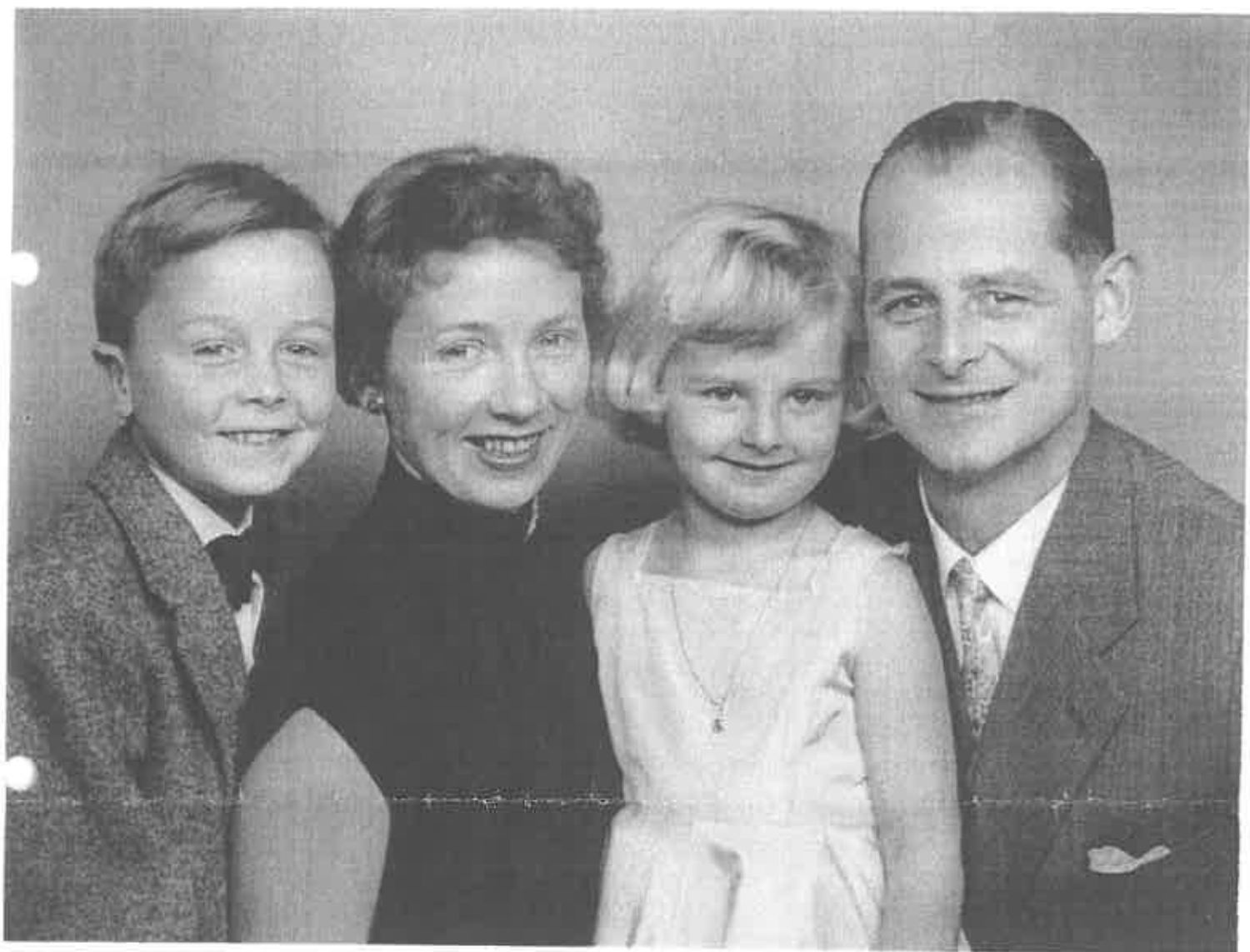
LINE -ELSEBET-ULLALINE | -LINES DATTER OG MARIES
DATTER

KAJ-MARIE -PREBEN -LINES MAND-MARIES SØN

Line og Kaj

Allan Tarp

Allan blev født i Hadsten i juli 1945 efter at hans forældre havde levet under jorden på Helgenæs i krigens sidste år. Fire år senere fik han en lillesøster Elsebeth, og samtidig flyttede familien til 'lille Marselisborg', en smuk villa bygget af samme arkitekt og materialer som storebroderen, dog i 1/3 størrelse. Der var to stuepiger i huset, en til stuen og en til første sal. Allan nød at drille dem begge, hvis han da ikke brugte tiden på at leje og klatre i den bagvedliggende skov.

Villaen var nabo til begge byens skoler, så det var meget nemt at komme i skole. De første fire år og tre måneder foregik på kommuneskolen, hvis skoleår gik fra april til april. Derefter blev der købt plads på stationsbyens private mellem- og realskole. Allans mor Line læste lektier med Allan hver dag, så han fik en fin realeksamen i 1961, og senere som den første i familien en studentereksamen i 1964 fra Århus Katedralskole. Oprindeligt skulle Allan have været først 4. generation i købmandsslægten, så advokat, men han valgte at læse sine yndlingsfag matematik og fysik på Århus Universitet. Han blev færdig i 1972, og fik herefter stilling som gymnasielærer på Grenaa Gymnasium.

Under et etårs studieophold i Belgien blev han gift med Gertrud, der fik stilling som gymnasielærer på Grenaa Handelsgymnasium i engelsk og fransk, da de flyttede til Grenaa i 1973. De adopterede tre piger fra Korea, Ane født i 1976, Line født i 1978 og Marie født i 1981.

I skoleåret 1990-1991 opholdt familien sig et år i staten Washington som udvekslingslærere.

Allan aftjente sin værnepligt som brandmand ved Civilforsvaret. I tiårsperioden omkring 1990 havde han ved siden af skolearbejdet oprettet IT-firmaet InformatiQ, der solgte kurser i Office-pakken til erhvervslivet.

Allan har skrevet flere lærebøger i matematik, som er populære hos elever, men ikke hos lærere, da de gør matematikken letforståelig. Allan har flere gange haft orlov for at prøve at undervise andre steder, og har efterhånden undervist på alle uddannelsesniveauer. Han elsker at udtænke anderledes undervisningsmåder, og give udtryk for dem i drilske læserbreve.

Da pigerne flyttede hjemmefra udannede Gertrud og Allan sig til forskere. Som pensionister vil de slå sig ned i Sydfrankrig og arbejde videre med deres forskning.

ALLAN MED FAMILIE

**Allan og Gertrud
Ane, Line og Marie**

Elsebeth Tarp

Elsebeth blev født i Århus i september 1949juli 1945, og opdraget i Hadsten i et dejligt trygt hjem, med en storebror der både drillede og beskyttede og en meget kunstnerisk mor. Gik som storebror i kommune og realskole i Hadsten, og derefter videre til Randers Statsskole, hvor hun blev sproglig student, og fik et legat til at studere videre i Paris. Det blev kun til et år i Frankrig, for de fleste universiteter var lukkede i 1968, men kærligheden til det franske sprog blev grundlagt. Elsebeths mor døde, mens Elsebeth var i Frankrig, men hun nåede hjem til begravelsen.

Derefter flyttede Elsebeth til København og begyndte at studere antropologi, måske med en drøm om at komme ud omkring i den vide verden og finde ud hvordan folk klarer sig under forskellige forhold. Det førte til en magisterkonferens i 1976, efter kortere ophold på universiteter i Berlin og i Paris. Elsebeth var så heldig at få job med det samme på Købehavns Universitet, og hun fik forskningsmidler til at rejse til Mexico for. Her boede hun hos en gruppe indianerne i Mexico, og blev adopteret af en indiansk kvinde, der gjorde hvad hun kunne for at genopdrage Elsebeth.

Storebror Allan havde i sin tid i Hadsten trænet byens volleyball piger, og de blev rigtig gode! Elsebeth holdt fast i sporten i sin fritid, og mødte på den måde Lars, som blev far til Elsebeths to drenge, Kasper (født i 1980) og Simon (født i 1982). Ægteskabet holdt ikke så længe, men Lars og Elsebeth er stadig de bedste venner og bor næsten dør om dør.

Elsebeth blev ansat i Udenrigsministeriet i 1985, og udstationeret ved ambassaden i Dar es Salaam fra 1989-1993. I 1993 mødte Elsebeth Ulrik, som hun blev gift med, og de bor nu i deres dejlige hus i Kartoffeltækkerne i København. Elsebeth blev igen udstationeret til ambassaden i Accra fra 2000 til 2004.

Margrethe og Arne

Margrethe Tarp

blev født 1920 i Gesten.. Hun gik i skole i Asbo og efter konfirmationen fik hun plads på landet som pige i huset. Hun var på husholdningsskole i Sorø på Ankerhus.

Sin mand Arne Jensen traf hun ved en fest. Arne var fra Brørup, hvor hans far var elværksbestyrer. Arne blev udlært som elektriker. Efter uddannelsen læste han til stærkstrømsingeniør.

Arne og Margrethe blev gift nytårsdag 1944.

De boede først i Kolding, hvor Arne havde arbejde på radiofabrikken SOLAR. Arne søgte og fik en stilling som støjinspektør ved radiofonien. De flyttede til Silkeborg, hvor deres eneste barn Karsten blev født.

Senere fik Arne en stilling på B O i Struer. Her boede de, indtil Arne fik en stilling på DANFOSS.

På Als boede de først i Havnbjerg, senere flyttede de til Sønderborg. Udover huset, de boede i, havde de et dejligt sommerhus ved stranden.

Margrethe var meget interesseret i have og blomster.

De sidste år boede de i en stor lejlighed i Sønderborg.

De sidste 5 år, Margrethe levede var hun meget syg.. Hun døde i 2004 og blev bisat i Holstebro, fordi Arne besluttede at flytte dertil.

Karsten og deres børnebørn boede jo i Holstebro.

Margrethe og Arne

**Margrethe Jensen,
født Tarp**

Marie og Ulla-Line

Marie

Manden med de gode idéer

DØDSFALD: Arne Jensen opfandt det produkt, der i dag giver arbejde til 1100 ansatte på Danfoss Drives i Gråsten.

Af John Meyer
Tlf 7912 4538, jme@iv.dk

Arne Jensen, tidligere udviklingschef på Danfoss, døde lørdag den 14. oktober, 86 år gammel. Han boede i Holstebro, hvortil han flyttede i 2004 efter hustruen Margrethes død.

Arne Jensen voksede op på elværket i Brørup og blev naturligt nok uddannet elektriker. I 1943 blev han ingeniør fra Århus Elektroteknikum med årets fineste udmærkelse og derefter ansat hos A/S

Audiolo i Kolding. Senere arbejdede han blandt andet i Statsradiofonien, som det hed dengang, og hos B&O i Struer, hvor han var med til at udvikle fabrikkens første tv-apparater.

Arne Jensen kom til Danfoss i 1956. I mange år var han førende i det udviklingsteam, der blandt andet udviklede en frekvensomformer, som er kendt under produktnavnet VLT. For den opfindelse modtog Arne Jensen i 1971 Nordens Jubilæumspris. Frekvensomformeren regulerer ydelse og hastighed i elektriske motorer. Den lagde grunden til det, virksomheden Danfoss Drives med 1100 ansatte i Gråsten bygger på i dag.

Familien beretter, at Arne Jensens mange gode idéer ofte gik ud over nattesøvn, men han havde en god støtte i

Arne Jensen blev 86 år.

ARKIVFOTO

sin hustru og familielivet. Han var en humoristisk, reel og agtet mand, der knyttede stærke venskaber på Als og havde flere tillidsposter.

Anna og Arne 1991.

Karsten og Sigrid, der bor i Holstebro.

**Kristoffer og Stine
(Arne og Margrethes børnebørn)**

Marie og Preben

Marie Tarp

Marie blev født 16/4 1922 i Asbo. Efter konfirmationen kom hun ud at tjene på landet. Derefter var hun en sommer på Skibelund efterskole.

En tid hjalp hun sin mor med at passe centralen i Asbo.

Og så fik hun en uddannelse som damefrisør og fik arbejde i Herning.

Hun købte en damefrisørsalon i Holstebro, hvor hun var til 1945.

I 1945 blev hendes datter Ulla Line født. Efter ophold forskellige steder købte hun i 1949 en en damesalon i Fårevejle..

Her lærte hun politibetjenten Preben Boilesen at kende.

De blev gift og flyttede til Kolding, hvor Preben havde fået stilling. Sammen fik de en søn (der også blev kaldt Preben).

I Kolding havde de nogle gode år. Indtil lille Preben blev dræbt, idet han blev kørt ned af en motorcyklist. Det tog meget hårdt på dem begge.

Senere flyttede de til København, hvor Preben nu havde fået stilling..

Ægteskabet gik ikke godt og efter nogle år blev de skilt.

Marie arbejdede nu i forskellige store varehuse, bl.a.Daells varehus.

Siden flyttede hun til Sønderborg, hvor hendes søster Margrethe jo boede.

De havde megen fornøjelse af hinanden.

En tid boede hun sammen med en møbelhandler, der var 'en af Arne og Margrethes venner.

Det holdt ikke. Efterhånden var hun blevet pensionist og flyttede til Kolding , hvor hun stadig bor.

I december 2005 faldt hun og slog ryggen meget slemt.Efter nogle meget alvorlige sygdomsperioder fik hun i 2006 en god beskyttet bolig i Kolding.

Marie

Marias familie på Gran Canaria:

**Marias datter Ulla-Line.
Gift med Eugen Duncherbech.**

**Børnene:
Bjørn og Britt.**

Bjørns familie (spansk gift)

Brits datter.

Marie Preben
Lille Preben Ulla

Marie, Bjørn

Britt og hendes datter

Bjorn Dunkerbeck

**Eugen
Britt
Bjørn**

F2 World Cup Racing Team sponsored by
TOYOTA ● **BLAUPUNKT**

Bertel og Lilian

Bertel Tarp

født 3/1-1925 på Krogsgaard i Asbo.

Det første, jeg kan huske var at far havde en gammel ford, som aldrig ville starte om morgenen. Enten spændte vi en hest foran den og kørte rundt i gården eller også brugte vi en vippestang, som vi satte under bagakslen i den ene side. Vi løftede så det ene baghjul op, så han kunne starte med håndsving.

De tre piger og jeg sov inde i værelset fra køkkenet mod gården. Tøserne skulle altid snakke, når vi kom i seng. Om aftenen, når vi sad om spisebordet, især om vinteren, kan jeg huske, at Jens havde fået en løvsav, som han sad og filede med. Jeg plagede ham for at få lov at prøve.

Jeg gik i skole i Asbo, en lille landsbyskole med kun én lærer. Lærer Amtoft kom til Asbo i 1924 som ung lærer lige fra seminariet. Var i begyndelsen (har Jens fortalt) meget ivrig for, at vi skulle have noget lært. Men der var for mange børn og efterhånden sløjede han af.

Første skoledag, far var med mig. Jeg kom til at sidde ved siden af Anders, der senere blev el-installatør i Bække. Han var meget dygtig. Jeg var god til regning, men at skrive rigtig lærte jeg aldrig i min skoletid.

I Asbo dengang var der næsten alt, skole, købmand, smed, telefoncentral, møller, slagter. Nu er der intet tilbage af alt dette.

Juletræsfesten i skolen var årets højdepunkt. Først gik vi om træet, så fik vi godter, alle havde mad med. Jeg kan huske, at mølleren og de rige gårdmænd havde meget fin mad med., så vore tænder løb i vand.

I 1935 flyttede mine forældre og søskende til Asbo telefoncentral. (Undtagen Jens, der var begyndt at "tjene på landet") Mor var meget svagelig, kunne ikke klare arbejdet på gården, vi havde jo ikke elektricitet, ikke vandværk, fyrede med tørv o.s.v.

Men centralen kunne hun klare, når pigerne skulle afløses. Først var Line centraldame, siden var det Marie. Om aftenen kunne Jens og jeg også afløse, når det kneb.

I 1939 kom jeg på Askov sløjdscole i 6 måneder. Mine søskende havde alle været på Skibelund efterskole. Jeg var interesseret i håndværk.

Dengang var det sådan, at børn fra de mindre landbrug skulle på landet for at tjene, som det hed. Så jeg fik plads på en gård i Læborg et halvt år. Derefter et år hos Peter Christensen i Bække. Begge pladser var gode nok, men min lyst til landbrug var ikke stor.

Sommeren efter var jeg i Bække mose. På grund af krigen var der stor efterspørgsel efter tørv. Jeg kørte tørv ud fra graven til tørring på marken.

Jeg ville hellere være håndværker, allerhelst elektriker. (Da vi fik lagt lys ind på centralen, hjalp jeg elektrikereren, derefter vidste jeg hvad jeg ville være). Mor gjorde alt for at finde en læreplads.

Men det var dengang meget vanskeligt at få en læreplads, D.1/11 1941 lykkedes det. Jeg kom i lære som elektriker hos Hans Johansen i Hammerum. Det var en god læreplads, hvor jeg blev udlært 31/10-1945.

Det var et lille firma, mester, en svend og mig som lærling. Svenden var en meget dygtig ung mand. Han var fra Kølkær, ikke så langt fra Hammerum. Jeg var tit med ham hjemme.

Mester boede midt i byen, der var butik og lager i kælderen.

I den første tid boede jeg på afholdshotellet, senere flyttede jeg over til elværksbestyreren. Jeg spiste på pensionat, meget fin mad.

Om vinteren cyklede vi til Herning (8 km) for at gå på teknisk skole 4 gange om ugen, fra kl.18 til 20. Det kunne godt være hårdt.

Arbejdet bestod af husinstallationer, trikotagefabrikker, landbrug m.m. Samt arbejde ude i Søby brunkulslejer. Jeg lagde lys i mange af de små træhuse, hvor arbejderne boede. Der var kun to rum i husene.

Nede i lejerne skulle vi flytte luftledningerne. Det forgik fra kl.17, når arbejderne gik hjem og indtil kl. 2 om natten. Der var 30 km at cykle, så vi var ikke hjemme før ved 4-tiden.

Der var jævnstrøm i Hammerum, men på landet var der vekselstrøm. Vi holdt luftledningerne i orden i hele sognet. Det kunne være hårdt, især om vinteren. Når der kom isslag, faldt ledningerne ned. Jævnligt kom der nedfaldne spærreballoner. De trak en stålvire efter sig og skal alle fire ledninger over. Det gav arbejde dag og nat.

D.1/11-45 rejste jeg til Ry, hvor jeg fik arbejde og var til juni 46. En meget god tid (fik mange gode venner og fiskede meget i søerne). Hotellet på Himmelbjerget brændte og da det skulle bygges op, var jeg med til at lave elinstallationerne.

I 1946 rejste jeg til Humble på Langeland. Dengang skulle man sejle fra Svendborg til Rudkøbing. En skøn tid, varm sommer og rare mennesker undtagen min mester. Han hed Petersen og boede i Odense. Han snød mig, var en snu rad.

1/11-1946 blev jeg indkaldt som dragon i Randers. Efter tre måneder blev nogle af os flyttet til brigademagasinet i Kolding. Efter hjemsendelsen fik jeg arbejde i Silkeborg på Dansk Automobil byggeri (Her boede jeg en tid hos søster Margrete og Arne).

I foråret 1948 rejste jeg sammen med en god ven, Jørgen Olsen fra Ry, til Bornholm, hvor vi arbejdede for en installatør Viggo Decher i København. Vi boede og arbejdede i Neksø med at lave installationer om fra jævnstrøm til vekselstrøm. Det var meget lærerige år.

Der om foråret traf jeg Lilian, som spiste på samme pensionat. Vi blev gode venner og blev gift d.31/10 1948.

Jørgen skulle ind som soldat, så han rejste ca august. Senere blev han gift. I Sengeløse en dag med voldsomt tordenvejr fandt de ham død ved en transformatorstation.

Arbejdet slap op dec.1948, så rejste vi til København, hvor jeg arbejdede ca 2 måneder, men det var ikke noget for mig. Så søgte jeg arbejde hos elinstallatør Pedersen i Randers, hvor jeg arbejdede indtil jeg blev selvstændig maj 1954. I mellemtiden fik jeg min installatøreksammen fra Århus tekniske skole.

Vi startede i det små , lejede et lokale i gården på Vestergade 6 i Randers. Vi havde 5000 kr i kontanter, det var lige lidt nok så jeg fik far og Jens til at kautionere for andre 5000 kr, som jeg lånte i Landbobanken hos min gamle ven, bankdirektør Pedersen, han var radioamatør.

Poul blev født d.6/4-1953, kom til verden på en klinik i Vorup. Han blev døbt i Sct.Clemens kirke, Gudrun og Jakob var faddere. Det var vore gode venner. Jakob var radioforhandler i Strømmen. Vi arbejdede meget med amatørradio sammen.

Lene blev født d.10/5-1957. Hun blev født hjemme på Hadsundvej 33. Døbt i Sct.Clemens kirke. Line, min søster, var fadder.

Det var hårde tider til at begynde med, al transport forgik på cykle med materialer og værktøj. Men sidst i 50-erne gik det fremad, jeg købte en knallert, det var et stort skridt. Da vi kom ind i 60-erne, blev det gode tider for håndværkerne. Bl.a. var der meget arbejde med at ændre installationer fra jævn- til vekselstrøm..

Vi flyttede op i Adelgade 6. Her startede vi en butik med lamper og hvidevarer.. Det var lige noget for Lilian. Hun havde butikken i 25 år.

Først i 60-erne købte jeg en Ford varevogn i Tyskland, som en god ven hjalp mig med at lave i stand. Og nu kom der gang i byggeriet. Vi lavede installation i ca 300 lejligheder, en del villaer, en kontorbygning på håndværkerskolen i Hadsten, Sct. Clemens kirke. Jysk kaffe Compagni købte nye maskiner i Tyskland, som vi monterede, det var teknik.

Radiatorfabrikken i Dronningborg var én af mine store kunder, hvor jeg lavede mange styringer til punktsvejser m.v. Om natten kunne jeg høre, om maskinerne kørte rigtigt, vi boede lige over for.

Randers Mælkecentral skulle bygge nyt oppe på Mariagervej, vi lavede installationen. Det var en stor sag og da vi var færdig der, lavede vi en boligblok på Stadfeldtvej. Så gav vi bud på Randers Amtsgymnasium og fik arbejdet.

I 1960 flyttede vi ud i huset på Gladbjergvej 156, hvor vi boede ca 2 år.

Så skete der det, at direktør Fischers kone døde, de boede Dronningborgvej 101. Vi købte huset af ham.

Der boede vi en del år, men da børnene flyttede hjemmefra, flyttede vi til Hvidkløvervej 4, et helt nyt hus, som kostede 550.000. Det fik vi også for huset i Dronningborg,, som vi havde givet 85.000 for.

Jeg gav bud på plejehjemmet Tirsdagen og fik arbejdet.

Da Poul blev færdig som ingeniør i 1978, købte han halvpart i firmaet B.Tarp, samtidig oprettede vi ingeniørfirmaet Poul Tarp, hvor vi startede med at lave el-styringer.

I 1978 købte Poul og jeg Gl.Hobrovej 18, hvor vi lavede værksted og kontor, på 1.sal elektronik. Bodil og Poul flyttede ind i forhuset. Senere overtog de selv huset.

Det gik godt fremad. Vi fik arbejde på Øster Tørslev mejeri, der var Bodils far bestyrer. De havde problemer med styring af osteinlægget, det kunne Poul lige klare.

Så lavede vi en sportshal ved Krstrup skole og installation i Sct.Johannes kirke i Vorup.

I mellemtiden fik Poul oparbejdet en del elektronikkunder, bl.a. Dronningborg maskinfabrik, styringer til mejetærskere.

Så fik vi ansat en ingeniør Hans Harbæk, efterhånden blev pladsen for lille på Hobrovej, derfor købte vi en byggegrund på hjørnet af Hadsundvej og Jomfruløkken, hvor vi byggede en industribygning med kontor, lager og værksted til elektrikerne samt et stort lokale til elektronik-produktion.

Vi havde nok ca 30 medarbejdere, samtidig ændrede vi firmaet til et A/S.

På Paderup amts gymnasium fik vi el-arbejdet samt på Randers Elværks kontorer og værksteder plus en hel del andet industri-byggeri.

Men så - - - - - en julemorgen, da vi vågnede, løb vandet ud af Lilians øjne og røde var de. Jeg ringede til natlægen, hun fik noget salve at smøre med, men det blev helt galt dagen efter, så vi måtte have fat på en anden læge. Hun fik noget nyt at smøre med.

Det blev værre og værre, så anden juledag kørte vi til øjenlæge. Han sendte hende på sygehuset, da havde vi øjenafdeling i Randers. Overlægen skar to snit i øjnene. Så trykket faldt. Det viste sig, at hun havde grøn stær. Han sagde, at hvis hun ikke var kommet under behandling, var hun blevet blind.

Omkring 1989 begyndte Lilian at trække på det ene ben, snart efter også på det andet. Lægen kunne ikke finde årsagen, så vi søgte privat en overlæge i Aarhus, som var ansat på kommunehospital. Der blev hun så indlagt til undersøgelse og var der ca 2 måneder. Men det blev ikke bedre, hun kom så hjem.

Så gik der ca 1 år men så måtte hun afsted igen, fordi kæben ville gå af led. Jeg kunne godt sætte den på plads men til sidst var det galt ca 10 gange om dagen. Først fik hun den ene side klaret, et år efter den anden side, det var en slem omgang.

Nu var det helt galt med stivhed i ben, krop, arme, så hun fik tilbudt at få en væskepumpe indoperet og ført en slange om og i rygmarven, som gav væske med mellemrum, det kunne klare stivheden.

Men efter 5 år gik pumpen i stykker. Hun fik en ny sat ind, men så gik der betændelse i såret, så de måtte tage pumpen ud igen. Det var slemt.

Da hun så kom hjem, måtte jeg op ca 10 gange hver nat for at hjælpe hende. Det kunne jeg ikke blive ved med så hun kom på plejehjem, men det passede hende ikke.

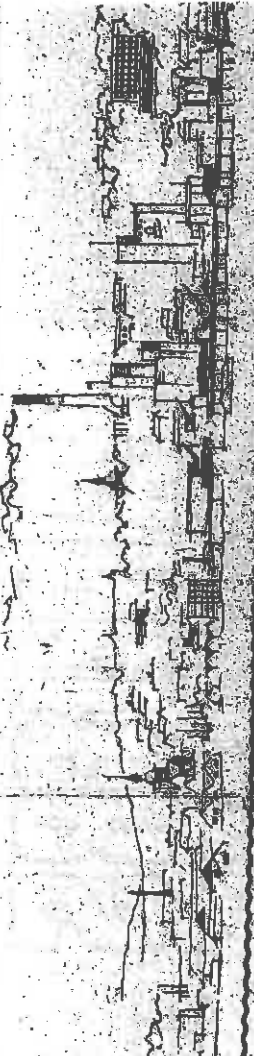
Nu var hun totalt lam, kunne ikke bevæge hverken arme eller ben, det stod på i ca 5 år. Og så blev hun blind på det højre øje. Hørelsen var heller ikke for god og hun kunne dårligt bevæge hovedet.

Lørdag d.12.marts 2005 fik hun en meget kraftig lungebetændelse, natlægen mente at det var bedst, hun kom på sygehuset. Jeg kørte med derop. Hun havde så meget slim, at hun næsten ikke kunne trække vejret, det var frygteligt for hende, hun led voldsomt.

De gjorde alt for hende, men det blev ikke bedre, så natten d.16.marts døde hun.

Jeg lå derhjemme og sov. Lige med et blev lyset tændt og Bodil og Poul kaldte på mig. Sygehuset kunne ikke ringe mig op, da jeg ikke kan sove med høreapparater på.

Men vi kom for sent, Lilian var sovet ind.

RANDERS

Purung Randers-virksomhed bag nyudviklet mini-computer

RANDERS — Hvad enten vi bryder os om det eller ej, befinder vi os for øjeblikket midt i et samfund, der i høj grad er

styret af computere og EDB-anlæg. Knap 30 år er gået, siden den første primitive computer så dagens lys i USA. I

mellemtiden er der uregelmæssigt sket en udvikling.

Et Randers-firma har nu meldt sig i rækken af virksomheder,

der til stadighed udvikler nye og bedre computersystemer. Det er det purunge ingeniørfirma Poul Tarp ApS, der står bag udviklingen af en såkaldt "Mini-computer". Bag navnet Tarp gemmer sig et andet velrennemeret Randers-firma, nemlig el-installatør Bertel Tarp, der i 25 år har drevet installatørforretning i Randers.

For godt og vel et år siden slog far og søn de to firmaer sammen under en hat, og det var nok ikke nogen dårlig idé. Udbyttet af dette samarbejde har bl. a. været den nye com-

puter. I følge Poul Tarp er det med garanti den første opfundet i Randers.

Nu er der ikke tale om noget direkte opfindelse, idet Tarp familien har luret en amerikansk Georg Gearløs kunste efter. Det nye i denne forbindelse er, at Randers-firmaet har været i stand til at udvikle en computer, der adskille sig væsentligt fra sin amerikanske ditto i pris og størrelse. Medens de største virksomheder på området fremstiller computeren til en pris af ca. 25.000 kr., kan Tarp senior og junior sælge produktet for mellem 5000 og 6000 kr.

Tarp junior og senior foran det samlede computeranlæg.

Poul Tarp oplyser, at computeren først og fremmest er udviklet til maskinfabrikker, de

Bertel

**Johan, Lilian
og Poul**

Lilian

**Jens, Margrethe, Marie, Bertel
1991**

Bertel

**Bertel og
Lilian**

Jens og Bertel

LILIAN OG

BERTEL

SØLVBRILLUP

POUL

BODIL, LINE OG POUL

ANDERS. LINE OG IDA MARIE

LENE OG PETER,

ANNE SOFIE,

*of
1972*

MIKKEL, MONJA OG MATHIAS

Familietræf i Tange 2006.